

CHRUŠČEV ATMETĖ IKES KVIETIMA DERĖTIS

Jau ketvirtas mėnuo, kaip sprendžiama Ulme Lietuvos gyventojų žudikų byla

ULMAS, Vokietija (ELTA). — Lietuvos gyventojų masinio žudymo byla eina jau į ketvirtą mėnesį. Dabar jau baigti liudininkų ir ekspertų apklausinėjimai ir eina prokurorų ir gynėjų kalbos.

Teismo pasitarimai numatomi užtruks ilgesnį laiką, nes byla ir savo apimtimi ir kaltinimų svarbumu yra didžiulė ir pačią, tad sprendimo taip greit nelaukiama.

Kai kurie skerdynių dalyviai išėjo iš proto

Iš liudininkų apklausinėjimo dar pažymėtinas parodymas, kad kai kurie Batakių gyventojų žudymai buvo vokiečių gestapo iš anksto organizuoti.

Liudininkų parodymuose prisiminta ir žudymų Gargžduose. Kai kurie kaltinamieji teisiniai, kad šimtai gyventojų buvo sušaudyti, kad priešinosi vokiečių kariuomenei.

Vienas iš paskutinių liudininkų, Gargždų kautynėse dalyvavusio vokiečių bataliono adjutantas patvirtino jau kitų liudininkų parodymus, kad jokio civilinių gyventojų pasipriešinimo nebuvo. Tik sovietinių pasieniečių dalinys priešinosi. Apie civilinių gyventojų, ypač žydų ginkluotą pasipriešinimą gestapininkai leido gandas, norėdami tuo savo masinius žudymus pateisinti. Panašiai buvo ir Kretingoje.

Gestapininkų kaltė įrodyta

Iš šimtų apklausintų liudininkų ir paskutinių patvirtino faktą, kad masinius žudymus Lietuvos pasienyje organizavo ir vykdė gestapininkai. Net pačių kaltinamųjų gestapininkų kolegos nesivaržė patvirtinti kaltinamųjų dalyvavimą žudynėse.

Gilų įspūdį padarė lietuvių Onos Rudaitienės (67 m.) parodymai. Liudininkė pati savo akimis matė, kaip buvo žudomi Lietuvos gyventojai Virbaliaus apylinkėse. Ji vėliau galėjusi priėti prie pačios duobės, į kurią nužudytųjų lavonai buvo suversti. Jų tarpe ji atpažinusi net vieną pažįstamą.

Rudaitienė tie baisūs vaizdai tiek paveikė, kad ji apalpo ir netoliese esančio kerdžiaus buvo nugabenta atokiau nuo žudymų vietos. Žudikai jos parodymu buvo tokiais uniformomis, kaip būna gestapininkai.

Egzekucijos vykusios nuo 5 iki 9 valandos ryto. Tarp nužudytųjų buvo keletas lietuvių, kurie išbadėjusiems suimtiems žydams davė duonos. Ir juos už tai sušaudė.

Apie šaudymus šilutės apylinkėse

Liudininkus apklausinėjant iškilo net tokie nusikaltimai, kurie kaltinamajame akte nebuvo minėti.

Vienas liudininkas, buv. kriminalinės policijos komisaras Tilžėje, Wilhelm Gehrke, 51 m., po karo buvo persikėlęs į Švediją, bet iškilus Lietuvos gyventojų žudymo bylai, švedų buvo perduotas vokiečių įstaigoms ir laukia savo atskiros bylos.

Gehrke nesivarždamas prisipažino, kad jis pats su kai kuriais kaltinamaisiais dalyvavo egzekucijose. Pirmą kartą iškeltas žydų žudymas šilutės apylinkėse. Ašaromis akys liudininkai atpasakojo, kaip buvo šaudomos moterys. Jis ir kai

kurie kaltinamieji dalyvavo taip pat ir Gargžduose, Jurbarkė, Virbalyje.

Ekspertais buvo pakviesti kai kurie žydų veikėjai ir vienas vokiečių istorikas. Jie visi patvirtino, kad masiniai žudymai Lietuvos pasienyje vyko vokiečių gestapo įsakymu ir jų buvo organizuoti. Viso per pirmuosius nuo vokiečių įžygiavimo gestapas sunaikino Lietuvoje 80,000 žmonių. Vėliau tas skaičius žymiai padidėjo. Apie Lietuvos gyventojų naikinimo skaičius kruopščiai buvo pranešinėjama centro įstaigoms Berlyne. Dalis tų duomenų yra išlikę ir prijungti prie šios bylos.

IS VISO PASAULIO

Kareiviai perėmė geležinkelius

MEKSIKOS MIESTAS. — Meksikos armija perėmė į savo rankas nacionalizuotus geležinkelius, prasidėjus geležinkeliečių — valdžios tarnautojų — streikui. Policija suėmė 100 agitatorių, viena streikuojanti geležinkelietė nušovė.

Jack Warner prie mirties

CANNES, Prancūzija. — Amerikos filmų pramonės pionierius Jack Warner, 66 metų, sunkiai susižeidė važiuodamas sportiniu automobiliu Prancūzų Rivjeroje. Jis kiti antrą dieną be sąmonės. Jack Warner yra Warner Bros. Pictures prezidentas. Keturi broliai įsteigė šią kompaniją 1903 m. Vyriausias iš jų, Harry, mirė Kalifornijoje prieš 12 dienų. Samuel mirė 1926 m. Albert liko svarbiausiu kompanijos tvarkytoju.

Sumažino bausmę dezertyrui

VERDUNAS, Prancūzija. — Gen. Robert Fleming, JAV armijos viršininkas šiaurinėje Prancūzijoje, sumažino armijos teisimo 10 metų kalėjimo bausmę dezertyrui Wayne Powers iki 6 mėnesių. Powers pabėgo iš kariuomenės II pasaulinio karo pabaigoje pas savo draugą prancūzų, kuri jį slėpė per visus tuos 14 metų. Jiedu turi 5 vaikus. Powers, 37 metų, yra iš Chillycothe, Mo.

Mrs. Nancy Dawson, industrinės skalbyklos savininkė Detroit, liudija Senato komitetui raketeriams tirti Washington. Ji pranešė, kad prieš ją išvažiavimą liudyti apie pramonės ir unių vedėjus sandėlius, ji buvo gėdijusi perspėti, kad grįžus jai bus sugadinta jos graži išvaizda...

Į vakarus nuo Jefferson City (Mo.), po nepaprastų liūties, išsiliejo Missouri upė ir užliejo farmas.

SKALBYKLOS SAVININKO TAIKA SU ŠOFERIŲ UNIJA KAINOJO \$17,500

JAMES HOFFA "NIEKO NEŽINAS" NEI APIE KYŠIUS, NEI APIE FRANK KIERNAN PADEGIMĄ, APIPYLUS GAZOLINU
WASHINGTONAS, D. C. — Šoferių unijos prezidentas James Hoffa buvo trečią kartą iššauktas į senato komiteto apklausinėjimui. K-to pirmininkas McClellan (dem., Ark.) pasakė, kad jis nemato jokių žymių, kad Hoffa ką nors darytų unijos apsiavimui nuo gėdžių ir visokių kitų padugnių gaivalų.

William Miller, buvęs skalbyklos savininkas Detroit, liudijo po priesaiką, kaip jis išvengė šoferių streiką 1949 metais. Už taiką jis sumokėjo \$17,500. Jis nėra tikras, kad tuos pinigus būtų paėmęs James Hoffa, tada Vidurvakarių šoferių unijos prezidentas. Bet kadangi streiku grasino pats Hoffa ir paskui savo grasinimų atsisakė, Miller liko įsitikinimo, jog šie kyšiai suplaukė į Hoffos kišenę.

Unijos džunglėse

James Hoffa buvo klausinėjamas apie kyšius už taiką. Iš trumpesnio apklausinėjimo nieko iš jo nebuvo galima sužinoti. Hoffa paprastai vengia naudotis 5-tu straipsniu. Dažniausiai jis atsako, "nebeatsimenu, nežinau, pamiršau".

Jis nieko negalėjo pasakyti ir apie šoferių unijos 332-to skyriaus pareigūno Frank Kiernan, 54 metų, padėgimą.

Pats Kiernan kiek atsisagėvė ligoninėje, pripažino, kad jis nukentėjo dėl unijos reikalų. Sekmadienio vakarą du vyrai atvažiavo pas jį į Pontiac, Mich., ir išsivežė į mišką. Ten jie atstatė revolverius, paskui apipylė gazolinu ir padegė. Po to, veik visiškai iškepusi, banditai privežė prie ligoninės ir paleido. Kiernan dar šiaip taip įsivarduliojo ligoninėje. Jis atsisakė išduoti savo kankintojus.

Dingo jo dėdė Herman

Frank Kiernan, kaip ir jo dėdė Herman, 65 metų, yra kalėjė už ginkluotus apipilimus. Išėjė iš kalėjimo, gavo pas Hoffą darbą kaip unijos vadai.

Herman prisiekė surasti brolvaikio kankintojus ir su jais atsiskaityti. Antradienį jis dingso kaip ir žemė.

Policija nežino ar jis išėjo iškoti brolvaikio kankintojų, kurie, atrodo, jiedviem yra žinomi, ar pasislėpė n u jų. Nes ir jam pirmadienį buvo pranešta telefonu, kad ateina jo eilė.

Abu Kiernanai buvo tardyti senato komitete apie firmų

Marinų išlaipinimai JAV 150 m. istorijoje

Dabartinis išsikėlimas Libanone primena Tripolio žygį 1805 m.

BEIRUTAS, Libanonas. — Anais laikais, kada Dėdė Samas vaikščiodavo su lazda rankoj, ir, reikalui esant, suduodavo, kur reikia, marinai (jūrų pėstininkai) ir buvo taja Amerikos užsienio politikos lazda.

Išlaipinus marinius Libanone, prisimena jų, pirmasis išsikėlimas prieš pusantro su viršum metų nepertoliausiai nuo šios vietos — Tripolitanijoje, šiaurės Afrikoje. 1801-5 metų kare su arabų piratais Amerika pasiuntė marinius, kuriems vadovavo William Eaton.

"Halls of Montezuma"

Marinų marše minimi "Halls of Montezuma" primena kitą marinų išsikėlimą, į Meksiką, į Chapultepec tvirtovę, prie Meksikos miesto 1847 m.

Pamoka korėjiečiams

1871 m. Dėdė Samas pasiuntė marinius ir laivyną pamokyti korėjiečius už padėgimą Amerikos laivo, kuris užplaukė ant sekumos, ir kitų laivų apsaugymą. Marinai tada užėmė Han upės tvirtoves.

Boksininkų sukilime

Kai 1900 metais kinai sukilo prieš užsieniečius, įsitaisiusius savo koncesijas, į vadinamą boksininkų maištą įstėpė ir Amerika su savo marinais ir laivais. Marinai padėjo apsaugoti nuo riaušinių užsienio atstovybes ir išgabenti europiečius bei amerikiečius iš pavojingų vietų.

Išsikėlimas Nikaraguoje

1912 metais Nikaraguos prezidentas Diaz, apsuptas revoliucionierių, pasiūkė Amerikos pagalbos ir tuoj buvo pasiūsta marinų. Jie ten įklimpo iki 1925 metų. Ir kai tik pajudėjo namo, prasidėjo vėl sukilimai. Jankiai turėjo grįžti atgal ir apleido šią respubliką tik 1935 metais.

Žygis į Haiti respubliką

Po baisių vidaus skerdynių, 1915 metais Amerikos marinai išsikėlė į Haiti respubliką. Haitiečiai tada atsikreipė į amerikiečius ir mušė 1918-20 metais. Kitą kartą riaušės prieš Amerikos marinius įsijiebė 1929 m. Amerika išlaikė Haiti okupuotą iki 1934 metų.

SOVIETŲ PREMIERAS PAREIKALAVO ŠAUKTI JT VISUMOS SUSIRINKIMĄ

KREMLIAUS DIKTATORIUS NUDUODA TAJĄ JEGĄ, KURI
ISVARYS AMERIKIEČIUS IR ANGLUS IS VIDURINIŲ RYTŲ

MASKVA. — Sovietų užsienio reikalų ministerija sukvietė antradienio vakarą JAV, Anglijos ir Prancūzijos ambasadorius ir apdalino nekantriai lauktomis atsakymis. Chruščevas atsakė, kad jis atmetė prez. Eisenhowerio ir premiero Macmillano kvietimą atvažiuoti į Saugumo Tarybą rugpjūčio 12 d. išsiaiškinti Vidurinių Rytų konflikto priežastis ir jų pašalinimą.

Teismas paleido dar 6 komunistų vadus

Buvo "raganų gaudytojų" aukos

NEW YORKAS. — JAV apeliacinis teismas išteisino šešis komunistų vadus, kurie buvo nubausti žemesnio fed. teismo už kurstymą nuversti JAV vyriausybę.

1956 metais šie komunistai buvo nuteisti remiantis Smitho aktu nuo vieno iki 5 metų kalėjimo. Apeliacinis teismas išaiškino, kad jie buvo nuteisti ne kaltai, kad Smitho aktas neleidžia bausti priešvalstybinių kirstojų, kol jie tik kalba, o nieko nedaro (granatomis, kulkuovaidžiais).

Šitaip Smitho aktą ėmė aiškinti JAV aukščiausias teismas po to, kai jo pirmininku buvo paskirtas liberališkas respublikonas Earl Warren, Kalifornijos gubernatorius, turįs apie du metus teisinės praktikos (kaip apskrities prokuroras).

Kai pirmininku buvo konservatyviškas demokratas Winson, Smitho aktu buvo galima bausti visus tuos, kurie moko ir kursto sugriauti Jėgą JAV demokratą rinktą ir nuversti žmonių rinktą vyriausybę.

Paleistieji "raganų gaudytojų kankiniai" yra: Alexander Trachtenberg, 73 metų, buvęs komunistų partijos centro k-to narys; George Charney, 53 metų, komunistų partijos pirmininkas New York; Sydney Stein, 42 metų, partijos darbo reikalų skyriaus vedėjas; Fred Fine, 43 metų, partijos propagandos vedėjas ir James Jackson, 43 m., pietinių sričių organizatorius.

Žmogaus kaulai 11 mil. metų senumo

CROSETO, Italija. — Bacicello anglies kasyklos 690 pėdų gelmėj mokslininkų ekspedicija, vadovaujant šveicarų antropologui prof. Johannes Huerzeler, rado griaučius sutvėrimo, panašaus į žmogų, ir 11-12 milijonų metų senumo.

Už kelių dienų rasta netoliese ir kaukolė, kuri priklausė griaučiams, rastiems, porą dienų anksčiau.

Prof. Huerzeler, remiantis šiuo radiniu, tikisi sutvirtinti savo teoriją apie žmogaus išsivystymą. Mokslininkai ligi šiol žinojo, kad gyvūnų, panašių į žmogų (oreopithecus, kalnų beždžionės) būta prieš 1 mil. metų. Naujai rasti griaučiai, senesni 10-11 mil. metų, gali vesti prie Darvino evoliucijos teorijos pataisos, kad žmogus daugiau kaip 12 mil. metų, vystėsi lygiagrečiai beždžionėms, galvoja šis šveicarų mokslininkas. Jisai prileidžia, kad beždžionė galėjo būti "žmogaus brolis", atseit, išsivystė iš bendro ir dar primityviškesnio prototipo.

Sovietų diktatorius pareikalavo sušaukti Jungtinių Tautų pilnates susirinkimą, kurį kuo greičiausiai išvartų Amerikos kareivius iš Libanono ir Anglijos ir Jordanijos. Kadangi amerikiečiai jau ir taip ruošiasi atitraukti iš Libanono, Chruščevas galės paskui girtis, kad tai jo grasinimų ir spaudimo nuopelnas.

Arabų pasaulį galvojama, kad angliai, prancūzai ir izraelitai 1956 m. invaziją į Egiptą irgi sustabdė ne JAV ir JT dėka, o pagrasinus Chruščevui ir Bulgarijai paleisti raketą į Londoną ir Paryžių.

Negaus ¾ balsų

Kremliaus pavedimu jo atstovas Jungtinėse Tautose Arkadij Sobolev išdėstys Chruščevu reikalaujamus Saugumo Taryboje, kurios posėdis numatytas šią savaitę svarstyti Rytų-Vakarų viršūnių konferencijos vietą, laiką ir narius.

Tikrenybėje šis reikalavimas sušaukti JT pilnates susirinkimą nėra naujas projektas. Pirmą tai pasiūlė JAV ambasadorius Lodge ir netrukus Sobolev prieš keletą savaičių.

Jungtinių Tautų visumos susirinkime Sovietai prašys apkalinti JAV ir Angliją agresija ir pareikalauti, kad jų kareiviai būtų tuoj atitraukti iš Libanono ir Jordanijos. Tokiam nutarimui reiks surinkti ¾ balsų, daugiau negu Sovietų blokas gali tikėtis.

JAV ir Anglija, atrodo, siūlys sukurti JT policiją, kuri perimtų iš jų taikos saugojimą Vid. Rytuose. Tam irgi reikia ¾ balsų. Amerikos draugų J. Tautose irgi nuolat mažėja; taip kad ir jai bus neįmanoma praveisti savo projektus. Bet kiekvieną atvejų gausis didelis propagandinis mušis, kuri tikisi laimėti Maskvos vadovai.

Saugumo T-ba—"JAV įrankis"

Savo notoj Chruščevas iškrikavo Saugumo Tarybą kaip vietą tarptautiniams ginčams spręsti.

Saugumo Taryba yra JAV įtakoje, rašo Nikita. Jos nariai priklauso Nato, Bagdado ir Seato paktams. Tarybai priklausys ir toks politinis lavonas, kaip nacionalistinė Kinija.

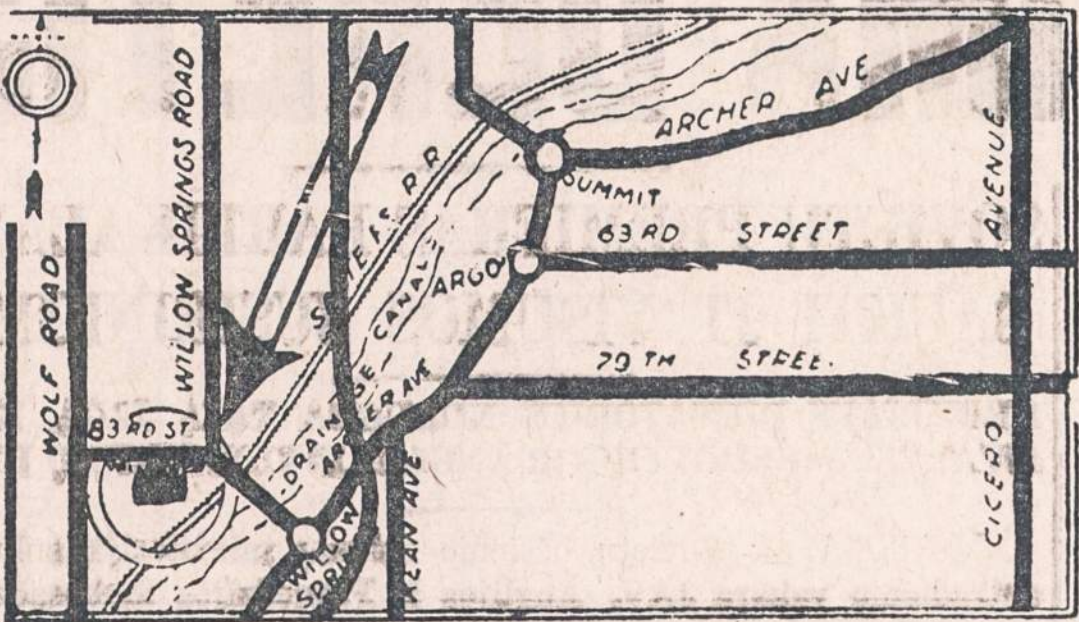
Taip lebauja diktatoriaus sūnus

ACAPULCO, Meksika. — Dominikos diktatoriaus sūnus gen. Rafael Trujillo išnuomojo Western Airlines 4 motorų lėktuvą, kad juo galėtų atskristi į jo 4 stiebų puošnią jachtą pabaliavoti Hollywood aktorė Lita Milan. Lėktuvo kompanija sako, kad nuoma, \$10,000, sumokėjo jaunas Trujillo. Tėvas jį yra pakėlęs į generolus, aviacijos viršininkus ir vyr. štabo rininkų akademijoje Leavenvadu.

Specialus autobusas į Naujiųjų pikniką

Sekmadienį, rugpjūčio 10 d., lygiai antrą valandą didelis CTA busas nuo NAUJIENŲ, nueis į Bridgeportą, sustos ties Lietuvių Auditorija, paims ten Piknikan važiuoti norinčius, vėliau dar kartą sustos ties Archer ir Kedzie ir nuves tiesiai į Bučo Daržą. Nuvažiavimas kainuos 50 centų.

Vakare tas pats busas iš pikniko išvažiuos 7 valandą. Jis parveš piknikautojus į Bridgeportą ir prie NAUJIENŲ.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

RUDENINIS NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, kuris yra 83-čios gatvės taša. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-tos kolonijos, Bridgeport, Brighton Parko ir kitų miestų aplinkinių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervaziuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Desplaines upę, pasiekti German Church Road ir pasukti į kairę esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš šiaurinės arba vakarinės Chicago dalies, tai

Komisija Piknikui Ruošti.

Ko nebus

Naujiųjų piknike

Visi rašo, visi kalba tik apie tai, kas bus Naujiųjų piknike, tik niekas nei neprišimena apie tai, ko nebus Naujiųjų piknike. Sekmadienį, rugpjūčio 10 dieną, Viena, ko tikrai nebus, tai nebus tokių žmonių, su kuriais nenorėtų susitikti, o bus visi mielai malonūs bičiuliai, draugai ir

geri geri pažįstami, o kas dar pasitaikys nepažįstamas, tai susipažins per Naujiųjų pikniką, pažintis lieka amžina.

Kita, ko tikriausiai nebus Naujiųjų piknike, tai uodų, bimbų, voždžių, fiurerių ir tautvadių vicros išpažintų, o bus visi demokratinio nusistatymo, minties laisvės ir žmogaus teisių gynėjai šaliminkai, savo protu gyvenantieji vyrai ir

moterys, geri tolerantiški lietuviai.

Trečia, ko greičiausiai nebus, tai lietaus, nes lietus ir Naujiųjų piknikai iš tradicijos vienas kito vengia. Tai yra, kuomet lyja, nėra Naujiųjų pikniko, o kuomet yra Naujiųjų piknikas, tai nelyja.

Yra ir daugiau dalykų, kurių bus ir nebus Naujiųjų piknike, bet apie tai gal geriau po pikniko?

Išvyka pavyko ir nepavyko

Humboldt Parko lietuvių klubo išvyka "sekmadienį liepos 27 d. Jeffersono giriose įvyko. Suvažiuo daug klubiečių ir svečių. Buvo atvykęs p. A. Šimkus su šeima net iš tolimes Wisconsino šiaurės, t. y. iš Eagle River, Wis., apie 350 milių nuo Chicago. Pona Šimkai ten turi savus vasarnamus ir ten vasaros metu gyvena. Šiame piknike viskas gerai ėjosi. Ir būtų buvę gerai, bet tas nelemtas lietus sugadino gerą nuotaiką ir žmonės bėlaiko turėjo traukti namo.

Jonas Benekaitis, klubo pirmininkas, kurio pasidarbavimu ši išvyka ir buvo surengta, neliukšmas važiuo namo. P. J. Benekaitis ir jo žmona šią savaitę išvyksta atostogų į Wisconsiną pas p. Šimkus. Jie atostogausią visą mėnesį.

Benekaičiai dabar turi daug laisvo laiko, nes pardavė didėlį savo namą, kuriame buvo roominghouse ir nusipirko gražų dviejų būtų namą, kuriame jau ir apsigyveno.

Gero pasisėkimo ponams Benekaičiams jų atostogose.

K. Čepukas

Racine, Wis.

BALFo piknikas

BALFo Racine skyrius rengia 1958 m. rugpjūčio mėn. 10 d., 2 val. po pietų Pierce Woods parke, Racine, Wis., pikniką — gegužinę. Veiks baras su užkandžiais. Bus ir muzikos.

Vietos bei aplinkės lietuviai su savo šeimos nariais, draugais bei pažįstamais nuosirdžiai kviečiami skaitlingai tame piknike dalyvauti. Visas pelnas skiriamas Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos, Vokietijoje, mokiniams išlaikyti.

—Skyriaus valdyba.

Šį sekmadienį bus
NAUJIENŲ PIKNIKAS
BUČO SODE

Visi maloniai kviečiami atvykti

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį groja Lietuvių Auditorijos orkestras, muzika V. Jančio vadovaujamas. Jaunimas ir senimas kviečiami praleisti savaitgalį vakarus prie šokių muzikos.
3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS ir priruošimas pilietybei Greitas, lengvas, pasėkiningas Pustau-privatus.
12042 SO. MICHIGAN AVE. Waterfall 8-6863

New Life Delicatessen Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST. Victory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

ODA BATAMS ir visos medžiagos naujiems batams siūti eksportui ir užjūri. Atsilankykite — mes patenkimsime visus Jūsų reikalavimus.
Atidara nuo 9 iki 5 popiet kasdien, šeštadieniais nuo 9 iki 12.

KALBAME LIETUVISKAI
I. SACHS LEATHER
637 W. Roosevelt Road CHICAGO, ILLINOIS
MONroe 6-0091

Atviras laiškas Chicago Scenos darbuotojų sąjungos valdybai

Jau kuris laikas keletas Scenos Darbuotojų Sąjungos Valdybos narių "nepaįstamai" skleidžia šmeižtinio pobūdžio prasimanymus, kad mano rašyti ir Naujienose atspausiti Chicago lietuvių scenos klausimais samprotavimai, o taipgi ir vaidinimo "Pažadėtoji žemė" kritiški vertinimai buvo sugestijonuoti plačiai žinomo ir gerbiamo vieno mūsų režisieriaus. Viešai pastebiu, kad niekas mano nuomonės neveikė ir niekas "patarimų" nedavė. Būdamas Scenos Darbuotojų Sąjungos narys draugiškai protestuoju prieš šitokią kai kurių Valdybos narių elgesį ir taktiką. Ta pačia proga prabėžiu, kad jokios akcijos prieš gerb. rež. Ipolitą Tvirbutą nekėliau ir nemanau kelti. Priešingai, pažindamas jį tik iš jo darbų labai jį gerbiu ir vertinu, kaip ir kiekvienas scenos meno gerbėjas privalo. Nepasisekimai lydi visus, o ypač aukštai iškilusius, nes jų darbus labiau stebi, seka ir daugiau reikalauja. Jaučiuosi turėjęs teisę, kaip ir kiekvienas kitas, pasisakyti apie S. Maugham kūrybą bei "PZ" pjesės pastatymą Chicagoje bei apskritai dėl lietuviško teatro ateities ir nemanau, kad šiomis mintimis esu kam pakenkęs ar padaręs blogą. Vieton skleidus įvairius prasimanymus LSD S-gos Valdybos nariams patarčiau patiens pasiskaityti S. Maugham veikalus, ypač scenos, ir plačiau apie juos literatūra.

—SINUS.

Saulės akinus nešiojo prieš tūkstančius metų

Saulės akiniai nėra jokia mados naujiena, jie yra tikrai senų seniausio papročio atnaujinimas. Egipto faraonė Kleopatra, neturėdama stiklo, dėvėjo akinus iš emeraldo, kurio poliruota plokštelė prisidengdavo akis nuo saulės. Neronas per panašius akinus žiūrėdavo gladiatorių rungtynių Romoje. Eskimai šiau-

reje saulės akinus dėvi, reikią spėti, nuo tų laikų, kai patys šiaurėje atsirado. Tai yra labai primityvus išradimas. Bangžuvies kaulo plokštelėje yra iškalta siaura skylė tokio platumo, kad abidvi akys galėtų per tą plyšelį žiūrėti. Tas kaulo gabaliukas odos pasaitais užsirišamas už akių ir eskiniai pro plyšelius mato tik siaurą plotą prieš akis. Tai yra kad ir labai paprastas, bet būtinas išradimas prieš sniego akinantį blizgėjimą Arktikoje. Be tokių akinų ten žmonės beregint igauna "sniego apakimą", kas yra labai skausminga ir ilgai trunkanti akių liga.

Amerikoje pirmieji saulės akiniai pasirodė tik 1850 m., kaip didelė mados naujenybė iš Anglijos. Pradžioje jie buvo dėvimi tik motoriniais vežimais važiuojant, bet greit buvo pasigauti moterų ir paversti didele mada.

Mirties bausmė darbininkams

"Saturday Evening Post" rašo: "...vienas darbo judėjimo milžinas Samuel Gompers rimtai abejojo dėl unių teisės nuspręsti, kas turi teisę dirbti ir kas ne. Tatai yra išreikšta sakiny, jo paties rašytoj autobiografijoje: "Aš laikiausi ir tebesilaikau, kad jei unija išvaro narį ir iš jo atima teisę užsidirbti pragyvenimui, teoretiskai ar faktiskai, kiek tai liečia jį ir jo išlaikamuosius (dependents), tai yra mirties bausmė". Post priduria: "Jei žmogui galima atimti teisę į darbą dėl to, kad jis nėra unijos narys, jis greit gali tapti mirties bausmės auka, kaip aprašo S. Gompers". Tikrai, McClellano komiteto lentynose sudėta labai daug tragiškų laiškų iš žmonių, kurie vaikšto gatvėmis ieškodami darbo po to, kai patekę į unijos vado nemalonę, dėl unijos ir dirbtuvės susitarimo neteko darbo.

Skaitviki "N-ius"

KAROLIS PREIDIS

gyveno 4429 So. Mozart St. Namų tel. VI 7-0040

Mirė 1958 m. rugpjūčio 3 d., 4:30 val. po pietų, sulaukęs 80 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrityje ir parap., Karšnaus kaime. Amerikoje išgyveno 58 metus.
Paliko nuliūdę žmona Kazimiera, pagal tėvus Šarnaitė; 2 dukterys: Agatha Stasaitis, žentas Gust ir Lil Sipowicz, žentas Henry ir anūkas Henry Jr.; sesers dukterys: Catherine Mikulicz, Adele Januska ir Bernice Stanevičius ir jų šeima; brolio vaikai: Joseph ir Charles Preidis ir Caroline ir jų šeimos; svogerka Agota Senėvičius ir jos šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Lietuvių Keistūčio Pašalpos klubui.
Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 7 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidejimo Panolės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Karolio Preidžio giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsiviekinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, Dukterys, Anūkai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel.: REpublic 7-1213.

JULIA RACHENSKE

Gyveno 3065 N. Haussen Court

Mirė 1958 metų rugpjūčio 3 dieną, 10:45 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Lukės parap., Rudupių kaime.

Amerikoje išgyveno 50 metų.
Paliko nuliūdę: buvo mirusio Juozo Rachenske žmona, liko dukte Ruth Du Melle, žentas Petras, sesuo Ona Janušauskas, svogeris Kazimieras, anūkai Edward Allman Jr., Walter, Peter, Julie Ann, Joseph ir Thomas Du Melle; svogeris Mary Rachenske, jos dukte Frances ir Antoinette Bielski; brolio vaikai: Tony, Ted, Sylvia, Helen, Jean, John, Julia ir Albina Bielskai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami....

Kūnas pašarvotas Petro Gurskio koplyčioje, 659 W. 18th Street.
Ketvirtadienį, rugpjūčio 7 dieną, 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Julia Rachenske giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsiviekinimą.
Nuliūdę lieka:

Dukrė, Sesuo, Anūkai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Petras Gurskis. Tel.: SEeley 3-5711.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapio papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELININKAS
GELĖS VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegrama i Visas Pasaulio Dalias

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.

URBA Gelininkas

4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741 — 1742

★

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS TEVAS IR SŪNUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 So. Western Avenue

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse.

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYs MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE

1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

GARSINKITES NAUJIENOSE

GINČAS DEL DOGMOS TEISME

Lietuvių parapija Collinsvillėj apskundė Missouri rinkus, pasikėsinusius iš jų atimti bažnyčią

COLLINSVILLE, Ill. — Ginčas dėl bažnytinės dogmos buvo svarstomas šių metų liepos 21-23 d. Madison County Circuit Court in Edwardsville, Illinois. Bylos ieškovas buvo Jeruzalės Evang. Liuter. Lietuvių Parapijos Taryba Collinsvillėj, Illinois. Atsakovai buvo Missouri Sinodo grupės valdybos nariai toj parapijoje. Ieškovai iškėlė bylą reikšdami, kad atsakovai padarė neteisėtus žygius užgrobti parapijos tarybos galią ir šią nepriklausomą parapiją prijungti Missouri sinodui, kurio dogma esanti skirtinga nuo Jeruzalės parapijos. Atsakovai prašė pripažinti, kad jų tebetęsiama parapija senuoju jos konstitucijos būdu. Atsakovai reišė, kad nėra skirtumo dogmų pagal Jeruzalės parapijos ir Missouri sinodo konstitucijas ir dogmatinius pareiškimus. Jie tvirtino, kad jų žygiai padaryti pagal parapijos ir sinodo konstitucijas. Jie prašė priskirti jiems parapijos nuosavybę.

Jeruzalės parapija įsteigta 1898 m. gegužės 5 d. Ją įsteigė kun. Martynas Keturkaitis, buv. Tauragės ev. liut. parapijos klebonas, rusų valdžios ištremtas iš Lietuvos praėjusio šimtmečio pabaigoje. Jis apsigyveno Philadelphia, Pa., ir dirbo su Pennsylvania Ministerium, iš kurio išsivystė United Lutheran

Church in America. Jis 1903 m. sausio 25 d. pasiūlė dovanoti lietuviams Collinsvillėj vieną savo sklypą bažnyčiai statyti. Pasiūlymas buvo priimtas 51 parapičių ir bažnyčia su klebonija paslattyta bei pašventinta 1903 m. spalio 25 d. Parapija iko nepriklausoma jokiam sinodui. Bet jos kunigai priklausė vienam ar kitam sinodui.

Pamaldos Jeruzalės parapijoje šio pradžioje vien lietuviškai ir žaliau lietuviškai ir angliškai. Bet pasaulinių karų metu atsirado noras prisidėti prie Missouri sinodo ir panaikinti lietuviškas pamaldas. Ginčas parapijoje dėl to tęsiasi jau ilgą laiką. Jis paastrėjo 1951 m., kai labar jau mirusio kun. Ulkaus netu keturių balsų daugumos nutarimu buvo nutarta pakeisti 1914 m. parapijos konstituciją, sulaužant jos nepakeičiamumo garantiją, tikslu prisijungti Missouri sinodui. Opozicija su 31 narių parašais įteikė protestą, deklarudami esią į teisimą, jei neteisėtai pakeistoji parapijos konstitucija nebus panaikinta. Ji buvo panaikinta pagal 1951 m. protestą. Ginčas aprimb, bet nepasibaigė.

Atsistatydinus kun. Razokui, Jeruzalės parapija 1956 m. išrinko kunigą Joną Pauperą iš Missouri sinodo Ziono parapijos Čikagoje. Bet jis atsisakė

priimti pakvietimą. Neberadus lietuviškai kalbančio kunigo Missouri sinode, parapija pakvietė Mr. Frederic Beversdorffą, Insurance kompanijos agentą, baigusį Missouri seminariją ir kalbantį vien angliškai, laikinai būti tos parapijos administratorium. Jis laikė pamaldas vien anglų kalba. O kun. Trakis iš Čikagos laikas iš laiko atvažiuodavo laikyti pamaldas lietuvių kalba. Jeruzalės parapija 1957 m. liepos 14 d. jos balsuotojų absoliutinės daugumos nutarimu pakvietė Dr. Martyną Kavolį iš Toronto būti tos parapijos klebonu. Jis pakvietimą priėmė pr. m. liepos pabaigoje. Jungtinių Valst. organai davė leidimą Dr. Kavoliui vėl emigruoti ir apsigyventi Jeruzalės parapijos klebonijoje 1958 m. sausio mėn. pabaigoje.

Jeruzalės parapijos eilinis susirinkimas įvyko 1957 m. spalio 13 dieną. Jame Missouri grupė dalyvavo iš anksto pasirušusi būtinai praveisti nutarimą apie prisijungimą Missouri sinodui. Kilus dėl to trukšmui visuotiniame susirinkime, jos pirmininkas jį uždarė. Missouri sinodo grupė nepakluso apiešti posėdžio salę, bet jį tęsė, išrinkdama savo pirmininką, atstatydama 6 iš 9 parapijos tarybos narių ir nutardama prijungti Jeruzalės parapiją Missouri sinodui. Missouri sinodo nutarimas prijungti Jeruzalės parapiją padarytas už trijų dienų, sulaužant jos konstitucijoje nustatytą priėmimo tvarką. Šis įvykis sudarė pagrindą bylai,

kurią Jeruzalės parapijos taryba užvedė teisme 1957 m. gruodžio mėn. pabaigoje. Kun. Dr. Kavolis pareigas Collinsvillėj pradėjo eiti 1958 m. kovo 16 d. Bet tada Missouri sinodo grupė parapijoje jau nuo 1957 m. lapkričio mėn. buvo pasiskyrusį laikiną savo grupės administratorių Wenger iš Belleville, Illinois. Dr. Kavolis pagal seną tvarką laiko pamaldas Jeruzalės parapijos bažnyčioje lietuvių ir anglų kalbomis. Bet Rev. Wenger kartu su keliais Missouri sinodo seminarijos profesoriais laiko pamaldas Jeruzalės bažnyčioje vien anglų kalba.

Skirtingai pasireiškė teisme ieškovai ir atsakovai. Ieškovai pateikė įrodymus labiausiai remdamiesi neutraliais šaltiniais arba net pačių atsakovų parodymais. Jų lietuvių kalbos vertėjas anglų kalbon. J. Kutra iš Čikagos, reformatas, nustatė tikrą Jeruzalės parapijos konstitucijos vertimą anglų kalbon. Jų dogmatikos ekspertas Elmer Arndt, teologijos magistras ir Yale University filosofijos daktaras, Evangelical and Reformed Church Eden seminarijos profesorius iš Webster Groves, Mo., nustatė, kad yra žodinis, esminis ir praktinis skirtumas dogmų, kaip ji nustatyta Jeruzalės parapijos konstitucijoje ir Missouri sinodo konstitucijoje ir dogmatiniuose pareiškimuose. Tuo tarpu atsakovai rėmėsi šaltiniais, paeinančiais iš atsakovų grupės. Jie neigė Jeruzalės parapijos konstitucijos vertimą be jokių įrodymų. Jų dogmatinis

Artistė Jayne Mansfield neria savo būsimam vaikui blanketą. Ji jaučiasi nėsčia ir tikisi pagimdyti ateinanči gruodžio mėnesį.

ekspertas buvo kun. Arnold Grumm, Missouri sinodo seminarijos garbės daktaras, to sinodo viceprezidentas ir sinodo teisinės komisijos pirmininkas. Jis reišė nuomonę, kad toji pat dogma yra nustatyta Jeruzalės parapijos konstitucijoje ir Missouri sinodo konstitucijoje.

Jis tvirtino, kad toji pat dogma yra nustatyta Missouri sinode ir United Lutheran Church in America. Tik esą pastarosios laikurose seminarijose mokoma ne vien tik pagal tą dogmą. Tai sudaro objektą dogmatiniams pasitarimams tarp Missouri sinodo ir United Lutheran Church, kurie jo nuomone turėsią baigtis pozityviai. Jo ir kito Missouri kunigo parodymu buvo išryškintas Dr. Kavolio aukštos mokslo ir praktikos kvalifikacijos Lietuvos vyriausiam teisme, liut. bažnyčios centraliniame organe ir aukštojo mokslo institucijose ir dabar jau United Lutheran Church in America. Dr. Kavolis sėdėjo už advokatų stalo, patardamas ieškovo advokatui, bet nedalyvavo liudininku. Lygiai taip pat sėdėjo du Missouri sinodo kunigai už advokatų stalo, patardami atsakovų advokatui, bet jie dalyvavo liudininkais kartu su kitais Missouri sinodo trim kunigais. Atsakovai pripažino teisę, kad beveik visi Jeruzalės parapijos nariai yra lietuviai ar lietuvių vaikai. Vien tik du yra kitų tautybių. William Lucky, Missouri sinodo grupės parapijoje pirmininkas, yra slovaki kilmės, priklausas parapijai apie 10 metų. Ir narys Toom, perėjęs iš Romos katalikų bažnyčios prieš metus, esąs nelietuvis.

Teismas po trijų dienų tardymo paskelbė atidedas sprendimą šioj byloj kelioms savaitėms. Jis ragino šalis susitarti geruoju tame tarpe. Byla buvusi labai komplikuota. Teismas įdomiai sekęs labai tvarkingą medžiagos patiekimą. Išpūdingai pasireiškė abiejų grupių šalininkai, sekę bylos nagrinėjimą dideliame kelyje visą bylos nagrinėjimo laiką.

Jeruzalės parapijos pirmininkas yra Dr. Paulius Švarcas iš Mascoutah ir sekretorius Juozas Kleinaitis iš East St. Louis. Bylą užvedant parapijos pirmininku buvo Albertas Paulikaitis iš East St. Louis. S.

Išvalė su apetitu

Viena pasiturinti šeimininkė įsimanė pasisamdyti tarnaitę ir pirmąją dieną pasakė ką ji turi atlikti. Vakare grįžusi paklausė:

— O šaldytuvą išvalė, kaip sakiau?

— O, taip, išvaliau čystai. Ir viskas buvo labai gardu!

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, AUGUST 6, 1958

Sužeistas kun. Kelpšas

Šv. Jurgio parapijos klebono padėjėjas kun. Frank Kelpšas, 35 metų, iš 3230 S. Lithuania ave., buvo sužeistas automobilio katastrofoje.

Jo vairuojamas automobilis susidūrė US 20 ir Indiana 149 kelių sankryžoje su kitu automobiliu, kuriuo važiuojo du senukai, Arthur Gording, 78 metų, ir jo žmona Norma, 71 metų, iš 15606 Lexington ave., Harvey, Ill.

Moterį užmušė vietoj, vyrui nulaužė abi kojas, kunigui sužeidė galvą. (v)

VESTUVEMS IR VISOMS KITOMS PROGOMS

1. Visas puošniausias vokiečių kristalas didžiausiu pasirinkimu, bavarų porcelanas atpigintomis beveik iki japonų porcelano kainomis.

2. Abi naujosios dabar Lietuvoje įgrotos ir įdainuotos LP plokštelės, Salapieno ir Dono Kazokų choro įdainavimai ir visa klasikinė muzika plokštelėse.

3. Sveicariški laikrodžiai, gintaro puošmenys, vokiškos aukso plunksnos, vedybiniai ir kitoki žiedai, kultūriniai perlai ir kitoki moterims papuošalai.

4. Rašomosios mašinėlės, stalo sidabras, dekoratyvinės (ir Hummel) figūros, visos lietuviškos knygos, odiniai albumai, manikiūriniai ir kt. setai ir daugybė kitokių dovaninių prekių.

Visa didelių pasirinkimų, neaukštomis kainomis TERROJE, 3333 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel.: LA 3-0427.

P. S. Čia pat standartiniais siuntiniais iš Anglijos pasiunčiame į Lietuvą ir Sibirą: angliškas (ir kitokias) medžiagas, apavą, maisto produktus, vaistus, siūvamas mašinas, akordionus, dviračius, foto kameras ir d. kt. daiktų. Prekių pasirinkimas didelis, kainos neaukštos, multo, pašto ir kt. mokesčiai minimalūs, už patarnavimą jokio atlyginimo. (Sk.)

Sekmadienį, rugpiučio 10 d.

NAUJIENŲ PIKNIKAS

BUČO SODE

Bus įdomi programa

KRISTINA AUSTIN šoks ir dainuos

Sekmad., Rugpiučio 10 d. NAUJIENŲ PIKNIKAS BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

Bus busas keleiviams nuvežti. Bus įdomi programa. Bus valgių ir gėrimų \$1.00 už įvažiavimą.

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI

DIDELIS IŠPARDAVIMAS -- SPECIALIOS NUOLAI DOS

¾ tono vėsintuvai \$149.95
Vornado fans už \$9.95
General Electric šaldytuvai nuo \$149.95 ir daugiau.
Vartoti šaldytuvai \$49.95

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Liepos ir rugpiučio mėn. sekmadieniais neatidaram.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at
Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
Kitose JAV vietose ir Kanadoj	
metams	\$11.00
pusei metų	6.00
trims mėnesiams	3.50
vienam mėnesiui	1.25
Užsienioose	
metams	\$14.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
Orderiu kartu su užsakymu. Money	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniai — iki 12-tos.

Nikita prieš "savanorių" siuntimą

Indijos laikraščių korespondentams Maskvoje SSRS premjeras Nikita Chruščiovas pasakė, kad jisai esąs priešingas "savanorių" iš kitų šalių siuntimui į Vidurinius Rytus dabartiniu krizės metu, nes "tai reikštų tikrą karą".

Kremliaus viršila nutarė neimti rizikos.

Visai kitaip jisai kalbėjo 1956 m., kada Izraelis, Prancūzija ir Britanija buvo įsiveržę į Suez Kanalo sritį. Tada Chruščiovas grasino siųsti "savanorius" į pagalbą egiptiečiams.

Sakoma, jog šis Nikitos grasinimas taip nugalzdino prez. Eisenhowerį ir valstybės sekretorių Dullesą, kad juodu tuojau liepė britams, prancūzams ir izraelitams eiti lauk iš Egipto žemių ir ėmėsi griežtų priemonių prieš savo vakarinius sąjungininkus: kreipėsi į Jungtines Tautas, reikalaujanti pasmerkti britų-prancūzų-izraelitų "agresiją"; paskelbė aliejaus "sankcijas" Prancūzijai ir Britanijai, ir įsakė JAV delegatui JT-se balsuoti su rusais prieš tas "nusikaltusias" valstybes.

Žodžių, Washingtonas tada elgėsi, kaip apimtas panikos.

Nežinia, kas būtų atsitikę, jei JAV vyriausybė nebūtų nusigandusi. Ar Rusija ir jos satelitai būtų iš tiesų siuntę "savanorius" į Vidurinių Rytų sritį muštis su britais ir prancūzais? Ar jie būtų rizikavę įsivelti į karą su didžiosiomis vakarų tautomis dėl Nasserio? Labai abejojama. Kremliaus grasinimai, greičiausia, buvo blofas.

Kaip ten bebūtų, bet šiandien Chruščiovas jau nebegrasina siųsti "savanorius" į Vidurinius Rytus. Ar jisai surimtėjo? Gal taip, gal ne; bet svarbiausias faktas yra tas, kad Viduriniuose Rytuose, Libane ir Jordanijoje, jau stovi Amerikos ir Britanijos kareiviai, o Viduržemio jūroje, netoli nuo tų šalių, plaukioja galinga JAV karo laivų eskadra.

Chruščiovas rėkė, kaip už liežuvio pakartas, prieš amerikiečių-britų "agresiją", bet JAV, nepaisydamos, siunčia į Libaną vis daugiau ir daugiau kareivių.

Šitokiose aplinkybėse blofuoti būtų labai rizikinga. Po blofo turėtų vykti į Syriją ir Egiptą. O jei Washingtonas ir tada nenusigastų, tai "savanoriaus" reikėtų įsakyti šauti į Amerikos kareivius!

Nikita supranta, prie ko tai privestų; todėl, užuot grąsinęs "savanoriais", jisai nutarė geriau suvaidinti "taiką mylinčio" žmogaus vaidmenį!

Visas skirtumas, palyginant su padėtim, buvusia 1956 metais, yra tas, kad JAV nenusigando.

Kremliaus draugas Nasseris dabar yra kur kas galingesnis, negu kad buvo prieš dvejetą metų. Jisai valdo Egiptą ir Syriją; jo šalininkai nuvertė palankią Vakarams Irako valdžią; kaip ant vištos kojos laikosi Jorda-

nijos karalius... Patogesnių sąlygų Maskvos intervencijai, rodos, negali ir būti. Tačiau Chruščiovas sako: Aš visai nenoriu tenai kištis, nes iš to galėtų kilti "tikras karas"!

Tikro karo Nikita bijo. Jisai mėgsta pulti, kaip banditas, iš pasaly, kai jisai žino, kad jo pasirinktoji auka nepajėgs atsiginti. Bet užkabinti stiprią armiją, kuri yra pasiryžus kovoti, tai visai kitas dalykas.

Ir tai ne pirmas toks atsitikimas. Kiekvieną kartą, kai JAV tvirtai pasakydavo Maskvai: "Sustok" — ir paremdavo savo žodžius atitinkamais veiksmais, tai Kremliaus akiplėšoms pripildavo liežuvis prie gomurio.

Taip buvo kelis kartus sustabdytas Stalinas, ir dabar — Chruščiovas.

Apžvalga

"PROGRESYVIS" SUSIVIENIJIMAS SMUNKA

Po SLA seimo komunistų "Vilnis" visai išsivienijęs. Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir jo veikėjus ir kartu gyvė tuos "progresyvius", kurie 1930 metais SLA suskaldė ir įsteigė "darbininkų susivienijimą". Šis jų susivienijimas, girdi, būtų SLA pralėkęs, jei ne visokie "priešai", kurie stengėsi jam pakenkti.

Atremdamas tuos komunistų prasimanymus ir pasigyrimus, "Naujienuos" tarp kitko pastebėjo, kad komunistų "darbininkškas" susivienijimas per visus 28 savo veiklos metus vargiai beįstengė gauti trejetą tūkstančių naujų narių ir kad jų organizacija dar ir šiandien turi visu trečdaliu mažiau narių, negu SLA.

Čia mes suklydome. Komunistų LDS neturi nė pusės tiek narių, kiek turi SLA!

"Darbininkų" susivienijimo prezidentas J. Gasinūnas, savo raporte LDS seimui Pittsburghe, šių metų liepos 7 d., pranešė, kad LDS dabar turi "apie 5,700 narių". Ir pridūrė:

"Palyginus, kiek LDS turėjo narių prieš 20 metų, tai dabar jis turi virš pora tūkstančių mažiau".

Suskaldę SLA, komunistai ištraukė iš jo šesetą tūkstančių narių, nes jie tada kontroliavo didelį skaičių SLA kuopų, kai kurias labai stambias. Tų kuopų narius jie tiesiog kėlė į savo susivienijimą.

Pastarasis pradžioje augo. Per pirmuosius 8 metus komunistų LDS buvo pasiekęs daugiau, kaip 7,500 narių. Bet šiandien jisai jau nebeturi nė to skaičiaus, kurį komunistai buvo atplėšę nuo SLA. LDS jau nebeauga, o smunka.

Tačiau Prūsėika tauzija, kad "progresyvių" veikla esanti sėkmingesnė, negu tų, kurie veikia senojoje SLA organizacijoje. Komunistai moka ardyti, bet

nesugeba nieko pastovesnio sukurti.

APIE ALT

Kanadiečių "Nepriklausomos Lietuvos" reporteris cituoja SLA prezidento P. Dargio pareiškimą, padarytą SLA seime:

"SLA prezidento, p. Dargio pareiškimu, SLA organizacija paskatino Amerikos Lietuvių Tarybos suorganizavimą ir pirmasis suteikė pirmą piniginę paramą. Ir bendrai SLA Amerikos Lietuvių gyvenime vaidina didelį vaidmenį: iš 43 ALT centro narių 17 yra SLA nariai ir ALT vykdomame komitete 3 iš 7 yra taip pat SLA nariai".

Prezidentas Dargis šitaip kalbėti negalėjo, nes tokie jo teiginiai būtų parodę, kad jis žino labai nedaug apie Amerikos Lietuvių Tarybą, kurioje jisai (drauge su kitais dviem SLA Pild. Tarybos nariais) atstovauja SLA.

Tuos teigimus, kuriuos labai netiksliai cituoja "Nepriklausoma", SLA prezidentas padarė Amerikos Lietuvių Kongrese, Bostone, įteikdamas \$500 auką.

Jisai nesakė, kad SLA "paskatino Amerikos Lietuvių Tarybos suorganizavimą", nes tai būtų netiesa. Organizuoti ALTą paskatino Sovietų Rusijos smurto žygiai prieš Lietuvą. Iniciatyvos ALTui sudaryti ėmėsi daugiausia lietuviškų laikraščių redaktoriai. Faktiškai iš redaktorių (arba redaktorių atstovų) ir buvo sudaryta pirmoji Amerikos Lietuvių Taryba, kuri pradžioje turėjo 9 narius: po 3 nuo 3 srovių.

SLA įėjo į ALTą (su vienu atstovu) vėliau. Netrukus po to, įėjo ir R-Katalikų Susivienijimas (taip pat su vienu atstovu). Tada ALT narių skaičius pakilo iki 11.

Pirmasis pajamas ALTas gavo iš Lietuvos Nepriklausomybės minėjimų 1943 m. va-

Kanados generalinis gubernatorius Vincent Massey (su aprišta ranka) pristato Britų princesę Margaret Massey (su aprišta ranka). Princesė atvyko į Ottavą traukiniu.

sario 16 d. Alto Vykdomasis Komitetas atsišaukė į lietuvių visuomenę, ragindamas tų minėjimų proga aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams ir siųsti aukas į Alto centrą. Rezultate, įplaukė į Alto išdą pastrečio tūkstančio dolerių. (Iki to laiko ALTas neturėjo išdą.)

Kada paskui SLA, jo prezidentui veljoniui F. J. Bagočiui sumanius, įstojo į ALTą, SLA davė stambias sumas ALTui iš savo Tautiškių Centų Fondo.

Prez. Dargis nesakė ir negalėjo sakyti, kad "iš 43 ALT centro narių 17 yra SLA nariai", — kadangi visa Am. Liet. Taryba dabar susideda iš 34 narių: po 7 atstovus nuo keturių pagrindinių srovių ir po 3 nuo abiejų Susivienijimų. O Alto centras yra Vykdomasis Komitetas, kuris susideda iš 4, bet ne iš 7 narių, kaip rašo "N. Lietuva".

Bostono Kongrese Dargis minėjo, kad Alto Vykdomajame Komitete iš keturių jo narių buvo liki paskutinio laiko (Antano Olio mirties) trys SLA nariai: Grigaitis, Vaidyla ir Olis.

Galima, beje, pridurti, kad yra ir vietinės lietuvių tarybos, kurios veikia, kaip Alto skyriai; kai kur jos, taip save ir vadina. Kitur veikia draugijų, sąryšių, kurių komitetai kooperuoja su ALTu. Yra ir kitokių sąryšių, pasivadinusių vietinių sambūrių arba net ir paskirų draugijų, kooperuojančių su ALTu.

Bet jokios galios ant tų lokaliųjų susigrupavimų ALTas neturi. Jų saitai su ALTu bei Alto centru yra grynai moraliniai pobūdžio. Alto Vykdomasis Komitetas (angliškai: Executive Board) nėra nei valdžia; nei valdžios suragtas.

Jei Vykdomasis Komitetas yra įgaliojotas tvarkyti Alto reikalus (finansinius ir kitus) ir

Kitais žodžiais...

Anglijos parlamento narys, darbietis Denis Healey, Njujorko einančiam amerikiečių sd žurnalui "The New Leader" rašo: "Sovietų pasaulis išgyvena vidaus krizę — atspindį, kuri ir Vakarų pasaulyje pastebima. Rodosi, nei Rytai, nei Vakarai neįstengia išlaikyti savo šalių vieningumo, kuriam palaikyti nereikėtų nuolatinio baimės spaudimo. Gal Vakarai todėl privalėtų pasvarstyti, bene santykių atlyžimas yra nenaudingesnis Maskvai, negu mums? Gal reikėtų siekti vis Maskvai užkrauti kaltę dėl nenoro nusiginkluoti ir dėl šaltojo karo tęsimosi. Imre Nagy nužudymas ir antrasis Tito iškeikimas rodo, kad taikios rungtynės kenkia sovietams, daugiau, negu Vakarams. Kažin, ar Vakarai turi pakankamai dvasinės drąsos ir politinio sumanumo padaryti iš to atatin-kamų išvadų?"

Pirmojo karo metu žuvges, bet dar ir dabar įtakos francūzų visuomenės galvojimui daras rašytojas Charles Peguy visuomenės sąjūdžiuiose matė, ką jis pavadino "mystique" ir "politique". Skirtumą bene tiksliai pavaizduoja Amerikos Lietuvių Tarybos santykiai su tautininkais ir bendruomenin-kais. ALTas, galima sakyti, gyvuoja "mystique", nes jo asis yra kilnus ir subrendęs Amerikos lietuvių dvasios polėkis sutelkti laisvės kovai visas sroves bei organizacijas. Naujieji tautininkai ir bendruomeninkai, matyt, nori gyventi "politique" prasme — pirštais,

kalbėti bei veikti Alto vardu, tai — tik efektingumo ir praktiškumo sumetimais. Taip daroma Amerikoje. Deja, nevisi tai supranta.

Kuric, sakoma, vis į save riesti.

Anglijoj leidžiamas bertaininis "East and West" anglų kalba žurnalas, kurio redaktoriais skelbiama estas prof. H. Perlite, latvy prof. A. P. Aizsilnieks ir lietuvis prof. S. Zygmantas. Redakcijos tikslu skelbiama: "Baltijos jūros problema privalėtų rūpėti ne vien aplink ją gyvenančioms tautomis, bet visam Vakarų pasauliui. Mūsų tikslas yra tai šiam pasauliui priminti. Šalia to, eisim Pabaltijo kraštų istorinį uždavinį — mušti karo pavojaus grėsmės būgnus". Iš paskelbtųjų straipsnių sąrašo tačiau nesuprantama, ką latvyis ir lietuvis redakcijoj veikia, nes visi raštai teliečia Estiją. Pavyzdžiui: Estonia Today, Life in a Soviet Occupied Country, Women in Soviet Paradise, Techniques of Sovietization, The Moulding of Soviet Citizens, Estonia in the Soviet Grip, The Right to Self Determination in the Soviet Union — visi parašyti estų.

Koks Rytų ir Vidurio Europos visuomenės vaizdas, ir kiek naudos Maskva iš jos pavergimo gauna? Kalifornijos uo- geografijos profesorius, H. L. Kostanich sako, ta Europa vis dar kaimietiškaivalstietiška, ne miestelėniška ar darbininkiška. Iš gyventojų surašymo davinių (1946-149 metų) sprendžiant, Bulgarijoj iš šimto gyventojų žemės ūkiu vertėsi 75, Čekoslovakijoje 51, Rytų Vokietijoje 34, Vengrijoj 65, Lenkijoje 64, Rumunijoje 76, Jugoslavijoje 83. (The Statesman's Year Book, 1952 m. sako, iš šimto gyventojų Lietuvoje 1940 m. žemės ūkiu vertėsi 76.) Iki 1955 m. komunizmo diktatūrai pavyko sukokteltyvinti 64 nuoš. žemės Bulgarijoj, 44 Čekoslovakijoje, 34 Vengrijoj, 19 Lenkijoje, 26 Rumunijoje ir 25 Jugoslavijoje. Lenkijoje, Vengrijoj ir Jugoslavijoje kolektyvinimas sustojo ir žemė grįžo į privatinę nuosavybę.

Veikale "Resources and Planning in Eastern Europe" (1957 m.), David Granick įrodinėja, kad Rytų Europos (prie kurios Pabaltijo kraštų nepriskaito) gyventojai sudaro 44-tą nuošimtį SS gyventojų, pagamina 31 nuoš. plieno, 27 nuoš. geležies, 44% elektros, 61 nuoš. cemento ir 18 aliejaus. Sako, pavergetoji Rytų Europa Maskvai teikia beveik trečdalį jos ekonominio pajėgumo.

Ši sekmadieni Naujienų piknikas

Willow Springs, Ill.

J. PRONSKUS

Žmonės kitose planetose

MOKSLAS NEPATVIRTINA IR NEPAVEIGIA

"SKRAIDANTI LĖKSTĖ". "UFO" arba neapžįstas skraidantis objektas, arba skraidančioji lėkštė buvo nufotografuota 1957 metų spalio 16 d. prie Alamogordo, Naujojo Meksiko, kur ji per 15 minučių kabejo viršum Holloman Air Develop-

ment Centro. Objektas buvo nufotografuotas valdžios tarnautojo, vartojant Kodak 135 kamerą. Fotografija tik dabar perdavė spaudai Oro Fenomenų Tyrimo organizacija, pareiškdamą, kad ji dėl to objekto neturi paaiškinimo. (Užvakar ši nuotrauka buvo įdėta Naujienose be parašo.)

Visos saulės gali turėti planetas

Mums mūsų saulė atrodo pati svarbiausioji, didžiausioji ir šviesiausioji žvaigždė visoje visatoje, nes ji mus šildo, šviečia ir mūsų gyvybę palaiko. Bet ji yra tik žvaigždė, kaip ir milijonai kitų tokių pat. Iš to peršasi išvada, kad ir kitos žvaigždės gali turėti savo planetas. Jei saulė yra savo sistemos centras, logiška išvada, kad tokia Antares yra Antares sistemos centras, nes nėra gi jokio reikalo deginti saulės, kad jos šviestų negyvas tuščias erdves.

Yra ir kitų, patikimesnių argumentų. Moderninės teorijos apie saulės sistemos kilmę rodo, kad visos žvaigždės turi tokias pat progas evoliucijos eigoje susikurti savo planetų šeimas. Per paskutiniuosius 200 metų astronomijoj dominavo dvi teorijos apie saulės sistemos kilmę. Viena, išorinė teorija — kataklizminio smūgio teorija, pirmą kartą buvo iškelta

garsaus prancūzų gamtininko George-Louis Leclerc, Compte de Buffon, 1749 metais, kurią toliau išvystė geologas Thomas Chamberlain ir astronomas Forest Moulton 1900 metais. Kita, vidutinės kilmės teorija, apie laipsnišką neišvengiamą evoliuciją buvo pirmą kartą pateikta Emanuelio Kanto 1755 metais, kurią išvystė garsusis prancūzų matematikas Pierre Simon, Marquis de Laplace 1796 metais.

Kiek žemių turi 30 milijonų saulių?

Pagal Laplace mūsų saulės sistema kadaise buvo viena milžiniška dujų sfera, arba pirminė saulė. Besisukdama erdviu absoliutaus nulio temperatūroje-speigė, ji atšalo, susitraukė ir vis sparčiau besisukdama ir betirštėdama paliko už savo kamuolio dujų medžiagos rinkius, kurie savo ruožtu susisuko į kamuolius ir suformavo planetas. Tokias rinkių formacijas galima pamėgdžioti įpylus alyvos į kita panašaus tirštumo skystį ir pradėjus tatau smarkiai sukuti. Sukimui pasiekus tam tikro greičio, kitapus, iš lauko, alyvos sferos susiformuoja panašūs rinkiniai. Pagaliau jaunas vokiečių fizikas C. Weizsacker 1945 metais naujausios astrofizinės informacijos šviesoje galutinai įtikino, kad ši antroji — nebularinė (duginė) hipotezė yra tikresnė, ir kad tokia evoliu-

cija galėjo vykti su bet kuria kita žvaigždė visatoje. Taigi, vien Paukščių Tako žvaigždynė, kur yra apie 30 milijonų saulių, jei ne visos, tai bent dalis jų gali turėti savo planetas visai panašias, kaip jas turi įsigijusi mūsų saulė. Kiek tada visatoje būtų tokių planetų, kaip mūsų žemė, gal būtų, nepalyginamai geriau pavyksusių? Bilijonai!

Ką slepia 100 milijonų pasaulių?

Nereikia pamiršti, kad tokių visatų, kaip mūsų Paukščių Takas, yra mažų mažiausiai 100,000,000, ir tai yra, ką ligi šiol astronomai surado su 100 colių teleskopais, permatančiais visatos bedugnes iki 1,000,000,000 šviesos metų toluo! Naujasis 200 colių teleskopas tuos visatos žvaigždynus dar padvigubino, permatydamas iki 2,000,000,000 šviesos metų toluo... Vienas toks pasaulis Andromeda arba Di-dysis Miglynas užmatomas ir gera nuoga akimi, kaip mažytis balzganas debesėlis dangaus bedugnėse. Tas žvaigždynas yra per 1,500,000 šviesos metų atstu nuo mūsų ir per galingus teleskopus pasirodė esąs didesnis už mūsų Paukščių Taką!

Tokios "kelionės" po visatos beribę nebūtinai pilnos be atominės teorijos nupaskajimo, iš kurio galima tik viena išvada, kad kitapus mūsų pasaulio gali būti kiti pasauliai, gyvenami įvairiausios rūšies

gyventojų. Palikę žvaigždes, pereisime prie atomų.

Penki milijonai saulių sistemų viename taškelyje

Šio sakinio gale yra taškas ir tame taške galima būtų susstatyti 5 milijonus atomų vientisinėje eilėje! Dar neseniai buvo manoma, kad atomas yra visų mažiausioji medžiagos dalelytė pasaulyje, bet dabar jau žinoma, kad kiekvienas atomas susideda iš apie 100 pagrindinių substancijų arba elementų ir tie elementai patys per save arba kombinacijose su vienas kitu sudaro visa, ką mes vadiname medžiaga — nuo akmens ligi gėlės ir "Miss Universe".

Tos dar neseniai vadintos visatos pastato "plytelės", atomai, pasirodo yra labai sudėtingos struktūros, sudarytos iš daug mažesnių dalelių. Atomas miniatiūroje yra tikra saulės sistema, kurioje centrinis branduolėlis, vadinamas *nucleus*, atstoja saulę ir vienas ar keli aplinkui branduolėlii beskraidą elektronai atstoja planetas. Norint gauti atomo struktūros įsivaizdavimą, paimkime mažiausią vandenilio (hidrogeno) atomą ir jo branduolėlii padidinkime iki žirnio didumo, nepamiršdami, kad žirnis yra bilijonus kartų didesnis už to atomo branduolėli.

(Bus daugiau)

Veiksminga Pabaltijo tautų demonstracija prieš "taikos kongresą" Stockholme

Pavergtųjų tautų įspėjimai nuaidėjo per visą švedų spaudą

(ELTA) Kaip praneša Eltos bendradarbis Skandinavijoje, Pabaltijo ir kitų pavergtųjų tautų atstovai ryšium su prokomunistinių "Pasaulinės taikos kongreso" Stockholme liepos antroje pusėje ėmėsi kai kurių žygių, kurių pasėkoje gerokai susi-kompromitavo to tariamo taikos kongreso iniciatoriai. Kaip ži-noma, buvo norėta tą kongresą sukviesti Oslo mieste, bet nor-vegų valdžia nedavė leidimo. Švedijos vyriausybė nesipriešino, leido. Tad Baltijos komite-tas drauge su kitomis išeivių or-ganizacijomis ėmėsi kontrakti-jos. "Taikos kongreso" atidary-mo dieną (liepos 16 d.) buvo pa-skelbtas švedų spaudoje rašyto-jo Igno Jurkūno-Seimiaus ruoš-tas bendras atviras laiškas.

"Pradėkite išlaisvinimo darbą anapus Baltijos jūros!"

Pabaltiečių ir kitų pavergtųjų tautų atstovų atsisaukimas, nu-kreiptas į "pasaulinės taikos kongresą", buvo tokio turinio:

"Nežiūrint mūsų daugelio ne-abejingai gerų pastangų, negali-me mes, deja, atsikratyti rimtų abejonių. Ir jos tik didėja su kiekvienu mūsų kongresu.

Dabar prasidedančiam kong-rese jūs esate nusistatę pirmoj eilėj svarstyti Azijos ir Afrikos tautų taikos problemas ir lais-vės siekimus. Bet kodėlgi jūs visados ir nuolat pamirštate ne mažiau svarbų ir dar daugiau degantį Europos tautų taikos ir laisvės reikalą? Juk čia pat, anapus Baltijos jūros ir Euro-pos viduryje yra dešimtys gy-ventojais skaitlingų tautų, ku-rioms atvirų sutarčių laizmų ir smurtu buvo paveržta nepriklau-somybė ir kurios šiandien istori-jos žiauriausios priespaudos ekspluatuojamos ir niokojamos. O gal jūs, panašiai kaip Krem-liaus neregėtai plėšrūs ir koloni-jų išbadėję valdovai, manot, kad lietuviai, latviai ir estai, len-kai, rytų vokiečiai, čekai ir slo-vakai, vengrai, rumunai, bulgarai ir albanai jau naudojasi tai-kos ir laisvės palaima, kadangi jie buvo pavergti komunistinės diktatūros geležinio jungo? Ne-jau jūs siekiate tokios taikos ir laisvės, kur žmogui atimtos vi-sos pagrindinės žmoniškos teisės ir jis paverstas nebyliu ir bejėgiu valstybės vergu? Nejau dėl tokios pat dvasinės ir mate-rialinės kapinių tylos ir taikos jūs kovojat Azijoje ir Afrikoje? To-kios "taikos" ir "laisvės", ku-ri slepia ir klasto Sovietų Sa-jungos ir Kinijos plotus ir jų pagrobtais sritis?

Drauge su daugeliu kitų mes tikimės, kad jums prasivės akis ir kad jūs smarkiai pakelsit balsą dėl išlaisvinimo darbo ten, kur jis visų pirmiausiai reikia pradėti, anapus Baltijos jūros ir Europos širdyje. Jei jūs tai padarysit, ateis jums talkon vi-so pasaulio apšviesta opinija, o ne tik kaip dabar — sovietinio imperializmo apakinti komunis-tai ir jų apgauti pritarėjai.

Stockholmas 1958 m. liepos 15-tą. August Rei, Estija; Janis Prēkšs, Latvija; Ignas J. Šei-nius, Lietuva; Wiesław Patek, Lenkija; Bela Fabian, Vengrija; Julius Datefinka, Slovakija; Georg Serdici, Rumunija".

Tos pat dienos vakare Balti-jos Komitetas ir išeivinės orga-nizacijos surengė Medborgar-huset (Piliečių rūmuose) didė-lį viešą mitingą. Nežiūrint va-saros karščio ir dar karštes-nių pasaulinių įvykių susirinku-siejį netilpo salėje. Reikėjo už-imti ir antroji mažesnė salė, kur žmonės galėjo sėkti mitingą tik per radijo garsiakalbius. Kalbė-jo A. Rei apie Baltijos valstybių labai sunkią padėtį, kuri vis dėl-to jų tautoms neatima išsilais-vinimo vilties. Nepaprastai ge-ras oratorius, iš New Yorko spe-cialiai atskridęs vengras politi-kas Bela Fabian, dramatiškai pavaizdavo komunizmo metodus, pasidėdavo naujų ryškių pavyzdžių. Jis prrodė, kad Nagy, Maletar ir kiti du vengrai be teismo, "troi-kos sprendimu" Chruščevui įsa-kanant buvo pakarti Maskvoje ir kad Vengrijoje esama specialių koncentracijos stovyklų, kurios pilnos nubaustų pačių rusų ka-rininkų ir kareivių. Jis kvietė Paul Sartre ir kitus iš "Pasauli-nio taikos kongreso" atvykti čia ir išgirsti tiesos. Profesorius Birger Nerman, taip pat nepa-prastas oratorius, gėdino švedi-jos vyriausybę, leidusią komu-nistiniam maskaradui rinktis Stockholme.

Mitingas priėmė rezoliuciją, kuri drauge su paskelbtu atvi-ruo laišku buvo tą pat vakarą pasiųsta posėdžiaujančiam "tai-kos kongresui".

Spaudoje tilpo mitingo platūs aprašymai. Pasauliniai įvykiai jo nenukonkuravo, matomai tik suaktualino. "Dagens Nyheter" vedamajam šiandien dėkoja pro-fesoritui B. Nerman ir Baltijos komitetui už nadingą "aktų at-vėrimo darbą". Profesinių są-jungų organas "Stockholms Tid-ningen" savo vedamojo kome-n-taroose netiki, kad "Pasaulinis taikos kongresas" atsakys į at-virą laišką ir mitingo reikalavi-mą pašalinti sovietinę imperia-listinę kariuomenę iš Europos okupuotų valstybių. Labai tei-giamai mitingą komentuoja ir provincijos spauda. Gi apie "Pa-saulinį taikos kongresą" pasida-rė gerokai tylu. Jis nebesukėlė to atgarsio, kurio jo planuotojai tikėjosi.

Iš žagarės klubo veiklos

Klubo susirinkimas įvyko lie-pos 27 d. Vengeliškus svėtainė-je, atidarant pirmininkui V. Kriščiūnui, kuris pranešė liūdną žinią, jog yra miręs narys A. fon-sas Masiulis ir mirusio nari-o pagerbimui paprašė susirinku-sius atsisototi vienai minutei. Vėlonis A. Masiulis priklausė prie keleto klubų ir draugijų ir buvo veikėjas. Raportą iš bir-želio 29 d. pikniko išdavė Mrs. A. Sankus, dėkodama visiems, kurie pagelbėjo per pikniką. Piknikas pasisėkė atliko \$159.-17. Raportas priimtas su pagy-rimu. Apsvarstytas prisiirengi-mas sekančiam piknikui kuris įvyks rugpjūčio 24 d., tą dieną supuola ir klubo susirinkimas, todėl klubo nariams žinotina, kad rugpjūčio mėnesį susirinki-mo nebus. Sekantis susirinki-mas įvyks rugsėjo 28 d.

J. Gėlgaudas, koresp.

SLA seimo išpūdziai

Kas gera, kas bloga

Seimo delegatų skaičius siekė marga spalvingą visokių pažval-gų ir visokių įsitikinimų dar-buotojų būrį, kuriuose viešpa-tavo broliška nuotaika. Ir ryž-tas nuveikti ką gera Susivieni-jimui. Delegatuose reikšės pa-sididžiavimas: "Aš delegatas, aš svarbus asmuo". Taip ir reikia.

Seimo rengėjai sugebėjo su-rengti vykusiai sklandų seimą ir vadovavo nuo pat jo pradžios iki pabaigos. Daugiausia pradžioje, sumanumo ir darbo įdėjo E. Mi-kužiutė ir 6-to apskrities pirmi-ninkas Dr. A. Montvidas. Ir daug kitų, kurių vardai bus pa-žymėti vėliau.

Delegatų pasitikimas Liet. Auditorijoje išvakarėse prieš seimą, buvo gausus ir tvarkingas. Šį parengimą tvarkė p. K. Mačiukas. Banketas Sherman viešbutyje buvo visais atžvil-giais didingas ir turiningas. Tvarka pavyzdinga. Programa iš žymių dainininkų žavėjo kla-usytojus. Šokiuose dalyvavo visi jauni ir seni. Banketo vaizdas sudarė ką tai didingo malonaus kaip vienas seimos nariai, iš kur-tai grįžę po ilgo nesimatymo, vieni kitus guodė, ir gerėjosi esamąja nuotaika.

O banketo rengėjos ir tvarky-tojos kaip bitelės apie korius, taip jos vikriai rūpestingai su-gebėjo banketą praversti tokioj šaučiojo aukštumoj.

Seimo sesijose, kaip ir visuo-se seimuose, būna sklandumų ir nesklandumų. Bet šis seimas vis dėlto buvo gana taikus ir keletą gerų pataisų padarė.

Kas buvo negera.

Pačioj pradžioj, seimui besi-atiniant, susidūrta su negeisti-nais supulimais. Tai yra su Sandaros banketu, kuris su-puolė tą pačią dieną, su SLA seimo delegatų priėmimo paren-gimu Liet. Auditorijoje.

Nereikia manyti, kad tai bū-tų tikslus įžeidimas Susivieni-jimui. Greičiausiai tai buvo ne-apdairus, per daug artimai su-glaustas supulimas. Ateityje tie du seimai turėtų vykti netaip suglaustai. Be varžytynių.

Pirmadienį liepos 21 d. seimą atidarė 6 apskrities pirm. dr. A. Montvidas ir padarė tinkamą tvarkingą įžangą. Po kilnaus seimo atidarymo SLA preziden-tas p. Dargis tvarkingai vedė pirmąją sesiją. Vienok tą patį vakarą, per Margučio radijo, p. Dirmeikis papasakojo, kad SLA seimo atidarymas ir pirmoji se-sija buvusi "menka", delegatų esą mažai ir SLA-gresianti grei-tai mirtis.

Pažymėjimo ženklai

Šiame seime centr. sekreto-rius Dr. M. Vinikas dalino pa-žymėjimo ženklus ktupų valdy-bų nariams, kurie yra ištarnavę valdybose nemažiau 20 metų. Kada pasirodė, jog nevisi gauna pažymėjimo ženklus, kurie tu-rėtų gauti, kai kas kreipėsi į Dr. Viniką su klausimais. Atsaky-mas buvo toks: kad ženklus gau-na tik tie, kurie yra delegatai. Kas reiškia, nors esi sąžiningai ištarnavęs kuop valdybose per 30 ar 40 metų, bet neesi seimo delegatu, pažymėjimo tau nėra.

Drašus reikalavimas

Seimą baigiant buvo pateikta SLA centre dirbančių darbinin-

kų reikalavimas įsteigti jiems (centre dirbantiems darbinin-kams) senatvės pensijas. Tas reiškia, kad SLA iš savo išdo mokėtų jiems pensijas, nežiū-rint, kad jie gaus iš Social Se-curity pensijas, kur SLA už juos dalį moka. Tokių pensijų įve-dimas būtų SLA išdui pražutis.

Šis klausimas paliktas Pildo-majai Tarybai apsvarstyti ir išdirti planus. Šitą reikalą tu-rėtų spręsti SLA nariai, o ne seimai ar Pildomoji Taryba.

K. Č.

Vos nepaskendo

Šiomis dienomis moksleivis Vydmantas Aleksiusas su savo seseria seima išvyko vasaroti į Westfield, Wis.

Vieną dieną, Vydmantas be-plaukdamas ežere, išpainiojo į žolės ir pradėjo skęsti. Skęstan-tį pastebėjo laiveliu beplaukį ežere dailininkas Kelečius ir inž. Didžiulis. Kai jie pasileido skęstančio link, ant kranto bu-vęs Vytas Sipavičius šoko į vandenį, pirmas pasiekė skęs-tančio vietą; panėręs į dugną, iškėlė Vydmantą į paviršių jau be sąmonės. Vydmantą įkėlė į priartinusį Kelečiaus-Didžiulio laivelį, nugabeno į krantą, o čia atsiradusi vasarotoja galles-tin-

goji seselė Šiapienė ėmėsi at-gaivinti Vydmantą. Pavartoju-si savo žinias kaip gelbėti sken-duolį, po ilgų pastangų pasisekė jai Vydmantą atgaivinti. Atsku-bėjęs gaisrininkų ambulansas ir gydytojas, pavartoję deguonį kvėpavimui ir Vydmantą išga-beno į Portage ligoninę, kurioje Vydmentui teko pabūti porą dienų.

"Harris Villa" savininkas Mi-kutis sugrąžino Vydmantui įmokėtus pinigus, — nieko ne-paskaitė už prabūtą laiką jo viloj bei maista. Čia vasaruoja lietuviai parinko aukų, kurių užteko sumokėti gaisrininkams už ambulansą ir atsiųginti gy-dytojui.

Vieną vakarą vasarotojo Bairo iniciatyva buvo užkurtas laužas, prie kurio susirinko va-sarotojai lietuviai. P. Bauras savo kalboje iškėlė pelytą Vy-tauto Sipavičiaus heroizmą, gelbstint Vydmantą; padėkojo sumaniai gallestingajai seselei Šiapienei už atgaivinimą Vyd-manto, dailininkui Kelečiui ir inž. Didžiuliui už pagalbą, gelbs-tint Vydmantą, vilos savininkui Mikuiui ir visiems aukotojams už parodytą gerasirdiškumą.

Malonu buvo stebėti lietuvių vieningumą, gelbstint patekusį į nelaimę.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN,-TURSĖ RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVISKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakare.

Taupykite, kur Jūsų santaupos neša gerą pelną ir yra saugios

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus divi-dendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asme-niui. Lengvai pasiekiami iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

Telefonas: HAYmarket 1-2028

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 10 iki 11 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefon: PROspect 8-3229
Rezid.: telefon: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3: vak 7-9
tiksliai antradieniais ir penktadieniais
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antrad. nuo 1-5; Treč. ir Šeštadienį tiksliai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA
WALbrook 5-9106 — RANDolph 6-1150
Nervų - smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telefon: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-2244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 8-330 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Atostogose iki rugpjūčio 13 d.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REPUBLIC 7-9199

GROvehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49TH CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečiad. ir šeštad. tik 10-12 val.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.
nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Valandos: pirmad., ketvirtad. ir šešt. 1-4 val. p. p.; antrad. ir penkt. 5-8 v. v.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta
Telef.: LA 3-4949 — NAMy CE 3-7786

Ofiso telefon: CLIFFside 4-2296
Rezidencijos: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47TH STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų
šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 3-8.
Treč. šešt. ir sekm. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YARds 7-4787
NAMy telefon: PROspect 6-1930

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE
Tel.: PROspect 8-1223 arba TR 3-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro.
antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v.
šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—WEDNESDAY, AUGUST 6, 1955

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71ST STREET
Kampus 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telefon: HEMlock 4-2123
Rezid.: telefon: GIBson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. popiet, šeštad. nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaskevicius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31ST STREET
(kampus Halsted ir 31st gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-džai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 WEST 63RD ST., CHICAGO 29, ILL.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 S. CALIFORNIA, YARds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaišo.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Išdėda netikrą — artificialę akių pagal sveiką. Tikrinamą kreivumą ir pagalbsti negirdinčius. Praktikuoja 39 metus Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARds 7-6616
Nuo 10:00 val. ryto iki 8 val. vakaro

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S E R E N A S
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
Vasaros patogumui nešiojami VESINTUVAI nuo 30.00 DOLERIŲ.
DUODAM ISSIMOKETINAI PRIMAM SENS • TAI SOM
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS Construction Co.
Atlieka statybos, planavimo, darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PROspect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lithuania Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Visi programai iš WOPA, 1490 kil. 102.3 FM MC.
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val.
Ryte: šeštad. nuo 10:30-11 val. Sekmadienį: 8:30-9:30.
VAKARUSKOS: pirmad. 7 val. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue
Tel.: GROvehill 6-7575
Chicago, Illinois

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiksliai saugumą jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patar-navimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Milijonai dolerių prieinamoms sąlygoms morgiai paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant ūkinių nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas virš \$26,000,000.00

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtad. nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 val. po pietų.

Ši sekmadienį, rugpjūčio 10 dieną, įvyks rudeninis Naujų dienraščio piknikas Bučo Sode, Willow Springs, Illinois. Bus įdomi programa, muzika šokiams, užkandžių ir gėrimų. Lietuviškoji visuomenė nuoširdžiai kviečiama atsilankyti.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Chicago — Paryžius be jokio sustojimo

Šį penktadienį laukiama O'Hare aerodrome atskrendant pirmojo transatlantinio keleivinio lėktuvo tiesiai iš Paryžiaus be sustojimo. Tai be sustojimo susisiekimo pradžia aerodromas pasirodęs šventadieniškai ir čia įkurdinti nauji muitinės ir imigracijos ofisai. "Chicago didysis tarptautinis aerodromas tikrai pradeda būti tarptautinis", — pareiškė muitininkas Frank Peska. Aerodromo pastatai, apimantys 12,000 kvadratinų pėdų, atnaujinti, gražiai remontuoti ir išdekoruoti. Chicago turės du didelių tarptautinių uostų: okeaniniam laivams ir didžiuliams transoceaniniams lėktuvams.

Banditų gauja siaučia

Pereitą pirmadienio rytą 3 ginkluoti vyrai ir moteris, vadinama "Sis", apiplėšė keturis garzolinius stočių tarnautojus, pirmą juos išvarydami į savo automobilį ir paskiau išversdami kur nors užmiestį. Tuo būdu buvo apiplėšti: Jack Ayers, 18 m., iš garzolino stoties prie Hammond, Ind., atimta \$37; Kent Noyes, 17 m., iš St. Johns, Ind., atimta \$52; Richard Lushborough, 18 m., East Chicago, atimta \$300, ir Clyde Simmons, 21 m., iš 149 st., atimta \$45. Banditai dar nepagauti.

Ką pasakė žuvis?

Kad šiemet bus labai šiltas ruduo

Mathon Kyritsis, Waukegan žvejas, mokąs atspėti žuvų papročius ir jų "kalbą", praneša, kad Michigano ežero žuvis turi pranešti gerą naujieną, būtent, kad šiemet turėsime daug gražų šiltą rudinį. "Rugpjūtis bus šiltesnis už liepą, tačiau vis dar kiek šaltesnis, nei turėtų būti, rugsėjis irgi bus vėsus. Bet spalio ir lapkričio mėnesiai bus šilti!" Ši taip kalbėjo jam ežero žuvis savo elgsena, kuri niekad nemelavo.

Kyritsis iš ešerių elgsenos tiksliai buvo atspėjęs, kad pereinotį žiemą bus tokia nemaloni, ir šaltesnė negu normaliai vasara. "Kai ešeriai atsiskako pavasarį grįžti iš gelmių, reiškia, vasara bus vėsi, ir taip buvo šį pavasarį."

Šiomis dienomis draugiškos žuvelės pradėjo artintis ir krantą ir savo žuviška kalba pranešė Kyritsiui tai, kas čia parašyta.

Trumanas kalbės Arams

Fraternalės "ary" (Eagles) organizacijos 5 dienų tarptautinėje konvencijoje šį trečią dieną Sherman viešbutyje kalbės buvęs prezidentas Harry S. Truman. Konvencija baigsis šeštadienį dideliu paradu miesto centre, kuris prasidės 1 val. popiet. Meninėje programoje, tarp kitų, dalyvaus ir Alice Stephens dainininkė bei "Ateities" šokėjai.

"NAUJIENOS" PRANEŠA TEISINGAS ŽINIAS

Ar legalizuos bingo?

Kai kurioms organizacijoms reikalaujant, kad civilinėms, tikybinėms ir patriotinėms organizacijoms būtų leista lošti bingo, Illinois reprez. William J. Murphy žada ateinančiais metais įnešti įstatymą, kuriuo būtų leista Illinois valstybėje, kaip pereinamajam lapkričio mėnesiui buvo leista New York'e. Chicago mēras Daley pareiškė abejonų tuo reikalu ir mano, kad toks leidimas reikalinga rimtai apsvaistyti, kad bingo nepatektų į profesionalų gamblers rankas. Priešingų tokiam leidimui pusėje yra ir Chicago kriminalo komisijos direktorius Virgil Peterson.

Viktoras Brazinskas išgelbėjo šuns gyvybę

Istorija prasidėjo taip. Tony Cermak, tilto skersai Chicago upę per 18 gatvę sargas, išgirdo paslaptingą dejavimą, labiau panašų į gyvulio raudą ir paskambino gyvulių globos draugijai, 157 W. Grand st., kur visais panašiais atvejais visada pasirodys gelbėti laukia tos druos agentas Viktoras Brazinskas.

Atskubėjęs į vietą Brazinskas taip pat išgirdo dejoną, bet nebuvo aišku, kas dejuoja ir kur, tiksliai Brazinsko labiau įpratusi klausia greit perprato, kad dejuoja šuo, ir dejuoja kažkur giliai. Atkėlęs artimiausį kanalizacijos dangtį, jis pradeda lipti apačion. Tikrai, dejavimas darėsi garsesnis.

Šliauždamas ant kelių ir alkūnių per kanalizacijos vamzdžio purviną dumblą Brazinskas prišliaužė išsigandusį šuniuką, kuris pradėjo trauktis atgal ir tai tęsėsi per gerą bloką. Brazinskas sugalvojo triuką ir nušliaužęs atgal, išlipo laukan, uėjo šuniui už akių, nusileidęs požemin per kitą kanalizacijos skylę, ir netrukus išlipo ir pats sveikas ir su gyvu šuniu, ir abudu nukubėjo į draugijos buveinę išsimaudyti.

Kur tų žmonių nėra

Vasara kad ir gerokai atsilikusi, atrodo, žada Chicagoje pavykėti. Pereitasis sekmadienis buvo pirmoji šiemet gražiausia ir šilčiausia diena. Temperatūra siekė 93 laipsnius aukščiau nulinio, bet kadangi oras buvo sausas, ta šiluma buvo tikrai maloni. Nuo sekmadienio nors nebėra tiek karšta, bet oras tikrai vasariškas ir kelinta diena be lietaus. Suprantama, tokią dieną visi nori ko toliausiai nuo mėsos, tad visi pasidėjęs "hyčiai", užmiestės krūmai ir piknikavimo parkai buvo perpildyti. Kažkas apskaičiavo, kad pereinamajam lapkričio mėnesiui buvo 655,000 žmonių ir 350,000. Bet niekas nepaskaitė, kiek žmonių grynai lietuviškos rasės žmonių pereinamajam lapkričio mėnesiui buvo Chicago Palangoje?

Teko pereiti Beverly Shores paplūdimiais keletą mylių, ir pradėjus nuo Meldazyno, baigiant Kalvaitynu nieko kito pažėrė nesimant ir nesigirdėjo, kaip lietuviai ir lietuvių kalba, dažnai net žemaitiškai! Vieni, pasirodo, ten atvykę tik dienai, kiti pasilikę savaitei kitai atostogų, o gana daug lietuvių ten jau įsikūrę, pirkliai ar pasistatę savo namus. Lietuviškų pavardžių prie gatvių rodyklių ir namų buvo tikrai nemažai, net vienintelė rasta atdara užkandinė prie geležinkelio stoties besanti tikra lietuviška užėiga.

—JP.

Čikaga pritrūko ženklų

Nuo rugpjūčio 1 d. pakėlus pašto ženklų kainą, smarkiai pakilo pareikalavimas 4 centų, o ypatingai 1 cento ženklų, kurių prieš porą dienų gauta iš Washingtono papildomai 10 milijonų, gi pirmadienį telegrama pareikalauta dar 12 milijonų. Dalis naujai užsakytų ženklų atskraidinta ant radienį, kita dalis laukiama šiandien.

Detroit, Mich.

Viskas Punksko lietuviams...

Nuostabių dalykų girdime apie punskiečius: jie ten, Lenkijos pakrastyje, įkūrė mažytę Lie-tuvėlę, stengiasi ją visais galimais būdais išlaikyti. Naujausiomis žiniomis, Punksko apylinkėse esą apie 20 lietuviškų mokyklų, o pačiame Punske veikianti gimnazija yra tik pusiau lenkiška: vienosiose klasėse dėstomi kalba esanti lenkų, kitose lietuvių. Jiems, tiems lietuviukams, trūksta vadovėlių ir visko kito, bet jie didžiausiom pastangomis tęsia mokslą.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Detroito skyrius yra įsitraukęs į Punksko gimnazijos lietuviukų šelpimą. Detroito gyve-

RENTING IN GENERAL
Nuomos
NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS IŠNUOMAVIMUI
Turime laukiančių sąrašą.
Greitai patarnavimui skambinti
Prospect 8-2233
BELL-VARPAS
5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTAMENTAI
TURIME gerus suomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. Prospect 8-5353

RENDON 2 kamb. furnišuotas butas, labai švarus, su visais patogumais, vienam ar dviem vyrams \$50 mėnesi. TO 3-0695

IŠNUOMOJAMAS kambarys vyriškiui Marquette Parke prie gero susisiekimo. Teirautis WA 5-8023.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progros

PIGIAI DĖL LIGOS parduodamas restoranas, 3143 So. Halsted Street.

BRIDGEPORTE parduodu batų taisy-mo dirbtuvę. Visos mašinos geros. Plati klientūra. Medžiagos daug. Nupirkti pigiai. Apžiūrėti visas dienas, išskiriant sekmadienį. Renda pigi. Centralinis šildymas, 2 kambariai gyventi. Visi patogumai.
751 W. 32nd St., Chicago, Ill.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

SKUBIAI PARUODA BALDUS 2 gabalų svečių kamb. setas, gaminis pečius, šaldytuvus, valgomosios stalas ir kėdės, lova su box springs, "cocktail" stalas. Kreipkitės po 6 val. vak.
2819 So. Harding Ave.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

KAZIO ERINGIO CALIFORNIA SUPER SERVICE STATION
4824 So. California — Virgini 7-9327
Prieinama kaina taisome mašinas. Dirba patyrę mechanikai. Prašome užsukti, mielai patarnausime.

na vilniečiai daro viską, kad jų (ir mūsų) broliai Lenkijos teritorijoje išaugintų kuo daugiau lietuvių inteligentų.

Kaip galime ir mes prisidėti prie VKLS Detroito skyriaus gražaus darbo? Štai, artimiausia proga: ateinantį sekmadienį, rugpjūčio 10 d. jie rengia išvažiavimą į p. Binkevičienės ūkį (prie Liberty parko ir Middle Belt kelio). Išvažiavimo dalyvams bus duodami pietūs, o po jų bus gražiai praleidžiamas po pietus dainuojant, pasinekant. Valgyti ir gerti turės užtikrintai visiems, kas tik atvažiuos. Iš mūsų reikalaujama labai mažai: nuvažiuokime ir būkime jų svečiai! Mūsų ten išleistas doleris, — tai knyga, glėbys sąsiuvinų ar pašeilių punskiečiams gimnazistukams. Kuo daugiau mūsų ten nuvažiuosime, tuo daugiau džiaugsmo padarysime mūsų būsimesiems lietuvių apaštalam — Punksko mokinukams.

Išvažiavimo, tai yra pietų pradžia — 1 val.

DEMESIO! DEMESIO!

Išsiųsime į Lietuvą ir kitus kraštus Jūsų atneštus siuntinius. Galite ir pas mus nusipirkti įvairių medžiagų ir kitų prekių žemesnėmis kainomis, negu kitur. O taip pat siunčiame per Angliją ir Daniją užsakytus siuntinius ir vaistus. Greitas, nebrangus ir sąžiningas patarnavimas daugeliui žinomoje EXPRESS GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LA 3-2021.

Liusės suknelių krautuvės patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvirt. iki 9 v. v. (Sk.) A. Kavaliauskas

JŪSŲ SIUNTINIUS

greit ir nebrangiai išsiųsime į Lietuvą ir kitus kraštus. Jei neturite savo siuntinio, tai gausite pas mus: kostiumams ir suknelėms medžiagų, akordeonų, šiuvamu, rašomų mašinų ir kitų prekių.

Gautas milžiniškas transportas medžiagų kostiumams, paltais ir kitiems drabužiams.

PARCEL SERVICE
3322 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel.: YArds 7-0677 (J. Karvelio Prekybos patalpose). (Sk.)

JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LABAI GERAM stovyje 2 a. mūr. namas Bridgeporte. Karšto vandens šiluma. 2 auto garažas. Geros pajamos. \$18,000. H. Plausinaitis.

RETA PROGA! Geram stovyje geroj vietoj 8 butų mūr. namas. Šildymas stokeriu. Naujas stogas. Galima gauti apie \$1,000 pajamų mėn. Nepaprastai pigu — tik \$44,000. A. Reklaitis.

4 APARTAMENTAI: 2x5 ir 2x4. Mūr. namas viduryje Marquette Pk., arti mokyklų ir bažnyčių. Visi kmb. dideli. Namai geram stovyje. Mūr. garas. A. Katilius.

GAGE PK. puiki mūr. rezidencija ant 50 pėdų sklypo, 5 k. ir 5 1/2 kmb. angliskame rūsyje, \$50 mėn. nuomos. Viskas \$18,000. A. Sirtutis.

DIDELIS, KAMPINIS 2 aukštų mūr. namas, 3 butai po 6 kmb. ir pėliningą maisto produktų krautuvę. Garas. Dar gretimas tuščias sklypas. Viskas, įskaitant krautuvės įrengimus bei prekes — \$35,000. A. Linas.

RINKTINĖ Marquette Pk. vietoj 2 aukštų mūr. 5 apartamentų namas. Gera šildymo sistema. 3 karų garas. \$46,500. Savininkas duoda paskolą. B. Liskus.

BRIDGEPORTE mūr. 2x5 ir 1x4 kmb. butas. Šildymas alyvos pečiais. Visi kmb. šviesūs ir gražiai sutvarkyti. Modern. virtuvės ir vonios. Tik \$15,000. A. Reklaitis.

LABAI GERAM stovyje geroje Marquette Pk. vietoje mūr. namas, 2x5. Šildymas alyva. Kaina numazinta iki \$30,000. A. Katilius.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojimą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

MŪRO ir medžio namas, 1-5 ir 2-3 kmb. Kaina \$7,300.

Mūrinis namas, 4-4 kmb. \$9,000. Mūrinis namas, 6-4 ir katedžius. Kaina \$12,500.

Mūrinis namas, 3-6 ir 2-4 kmb. Kaina \$17,000.

FRANK C. FREID
Real Estate, Insurance and Income Tax Service
1858 S. Racine Ave. Canal 6-6844

MARQUETTE Parke arti 71-os gatvės baigiamas mūrinis namas, 2 po 5 ir ofisai. Grovehill 6-7692.

GERIAUSIA rekomendacija dėl patarnavimo Mr. Svoboda, Real Estate tarpininkai, 3739 W. 26th St., Ciceroje 6013 W. Cermak Road, 15 metų atgal jis pardavė mūsų nuosavybę. Mes iš jo perkome kitą namą 1643 S. 57th St. Jis jį vėl mums pardavė. Mes esame labai patenkinti jo patarnavimu ir galime jį rekomenduoti kiekvienam, kas ieško gerų pirkinių.

MR. ir MRS. PROKES.

K. VALDIS
REAL ESTATE
2655 West 69th Street
REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

BRIGHTON PARKE:
MŪRINIS 3 butų po 4 kambarius. \$21,000.
MED. 3 butų po 4 kmb. \$16,500.
MED. 6 kmb. Centr. garų šildymas. \$12,500.
MŪRINIS 2 butų, 6-3 kambariai ir maisto krautuvė.
MEDINIS namas, krautuvė ir prekės, \$16,500.
KITUR:
MŪRINIS 3 butų, 6-6-5 kmb. Centr. šildymas visais butams. \$21,500.
MŪRINIS, 3 po 4 ir 3 po 5 kamb. Savininkas duoda paskolą.
MEDINIS 6 butų po 5 kambarius — įmokėti \$3,000.

Turime daug ir gerų namų, parūpiname paskolas reikiamoms sąlygom.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARUOTI ar pirkti nekilnojimą turtą, kreipkitės į aktyvią ir rezultatus duodančią įstaigą. Pasitairavę mūsų namų sąrašą, įsitikinsite gerai pirkiniams.

BELL - VARPAS
Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
Prospect 8-2233

Bet kokį nekilnojimą turtą greitai parduosi ir teisingai pirksti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, ir rašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA
2600 West 59th St. Prospect 8-5454

NOT RESPONSIBLE for American lives or property unless you join the Ground Observer Corps today. Contact Civil Defense.
YOU'RE WANTED to protect American lives and property from air attack. Join the Ground Observer Corps today. Contact Civil Defense.
JOE PLEASE CALL HELEN or better still, contact Civil Defense. Join the Ground Observer Corps today and safeguard your community.
ALL IS FORGIVEN if you help protect your city against enemy bombs. Join the Ground Observer Corps. Contact Civil Defense.

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—WEDNESDAY, AUGUST 6, 1958

NEPAPRASTAS pirkiny Brighton Pk. Medinis, naujai remodeliuotas 6 k., 5 k. ir 2 k. Du auto garažai. \$110 mėn. pajamų ir sav. 6 k. butas. \$17,250 A. Sirtutis.

MARQUETTE Pk. naujas pajamų bungalov. Išnuomavimui du atskiri kamb. ir vonia. Savininkui modern. 4 1/2 kmb. butas. Pilnas rūsys. Potvynio kontrolė. Labai įdomus ir retas pirkiny. Pažiūrėkite ir įvertinkite! A. Reklaitis.

TIK \$14,000! Arti Marquette Pk. 5 kmb. bungalov. Šildymas garu. Garas. A. Katilius.

TRIJU BUTŲ mūr. namas Cicero kolonijoje, tik \$23,500. Paskubėkite! A. Sirtutis.

2x6, MŪR., Marquette Pk. Atskiras centr. šildymas kiekvienam butui. Iškeltas stogas. Dvigubas garas. A. Reklaitis.

ANT 35 PĖDŲ sklypo mūr. 5 kmb. rezidencija Marquette Pk. Šildymas garu. Garažas. \$16,500. A. Katilius.

NETOLI DAMEN ir 55-os 17 apartamentų, \$1,500 mėn. pajamų. Viskas labai geram stovyje. Prašo tik \$110,000. A. Sirtutis.

8 KAMB. PADIDINAMAS, 4 mieg. (eventualiai 5 mieg.) 3 metų mūras. Dvigubas garas. Marquette Parke. Parduodamas už geriausią pasiūlymą. A. Reklaitis.

8 KAMBARIŲ rezidencija Lemonte. Šildymas alyva. Didelis sklypas su vaisiniais medžiais ir gėlėmis. Pilnas rūsys. \$16,000. A. Katilius.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

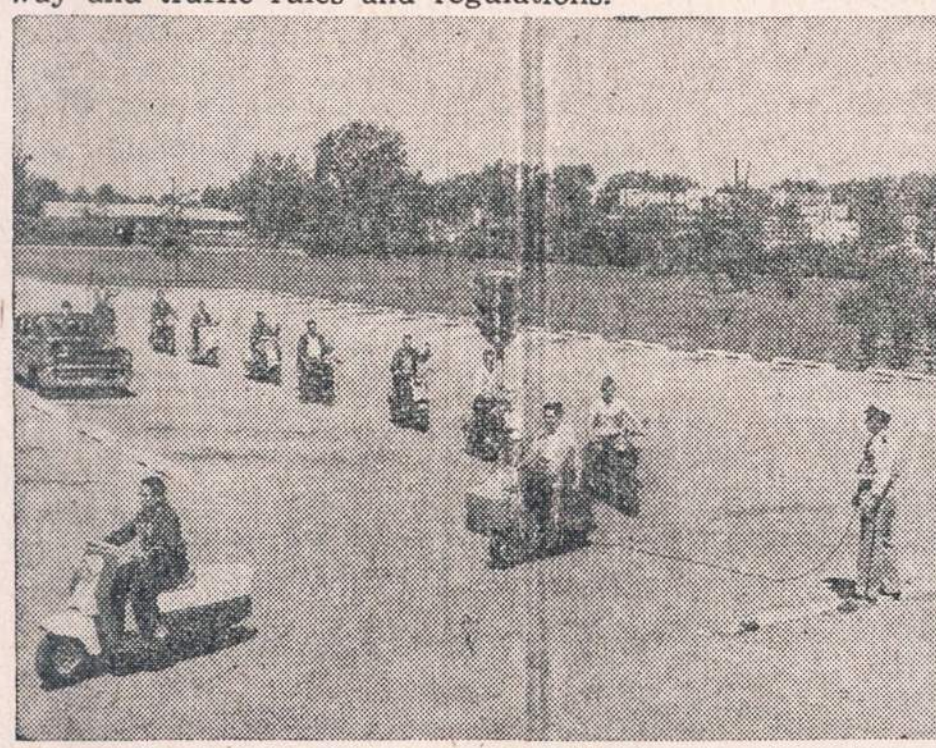
Scooter School Teaches Teens Safe Driving

A new idea in teen-age driving safety is catching on around the country. It's called "Scooter School", and it teaches teens to drive scooters safely before they get behind the wheel of a car. Here, in Skokie, Ill., police officers teach the youngsters what makes a scooter "tick". They've already taught four hours in the classroom on local highway and traffic rules and regulations.

After learning motor vehicle laws, and the operation of their scooters, the teens practice a series of training exercises on the outdoor driving range. The exercise above, called the "slalom", requires them to zigzag through a course without touching the markers. Other exercises teach them to judge speed and stopping distances, and develop their reactions and skills in emergency driving situations.

Once they've learned to drive skillfully, the youngsters are put through their paces in simulated traffic situations. Stop lights, railroad crossings, and one way streets are but a few of the everyday on-the-road signs set up by police and the Cushman motor scooter dealer, who provides materials and helps supervise the program. As shown here, proper hand signals are a must for trained scooter riders.

After completing 12 hours of training, the scooterists receive a graduation certificate from police and civic officials, and are ready to take their places as safe, skillful and responsible drivers. "Scooter Schools" have been conducted in many cities in cooperation with local Cushman motor scooter dealers, who can provide information on starting similar schools in other communities.

RUDENINIS "NAUJIENŲ"

PIKNIKAS

įvyks šį sekmadienį, rugpjūčio

10 dieną

BUČO SODE

Willow Springs, Ill.

Specialūs busai veš į pikniką.